

Kvalitetsarbetet på Katarinaskolan 2023

(rapport för det systematiska kvalitetsarbetet
läsåret 2022 – 2023)

Innehållsförteckning

1. Katarinaskolan – en presentation	s. 2
1.I: Grunden	s. 2
1.II: Praktiken	s. 3
2. Aktuella måldokument för Katarinaskolan	s. 5
3 Kvalitetsarbetet på Katarinaskolan	s. 5
4. Prioriterade mål	s. 6
4.I: Personligt bemötande och ömsesidig respekt	s. 6
Utgångspunkter	s. 6
Insatser under läsåret	s. 7
Resultat och måluppfyllelse	s. 9
Åtgärder för utveckling	s. 11
4.II: Studieresultat: Alla elever ska ha uppnått minst godkänt betyg, främst i de ämnen som behövs för gymnasiebehörighet men även i skolans övriga ämnen, när de har gått ut grundskolan	s. 12
Utgångspunkter	s. 12
Insatser under läsåret	s. 14
Resultat och måluppfyllelse	s. 16
Åtgärder för utveckling	s. 23
4.III: Elevernas inflytande och ansvar	s. 25
Utgångspunkter	s. 25
Insatser under läsåret	s. 26
Resultat och måluppfyllelse	s. 26
Åtgärder för utveckling	s. 28
5. Skolans profil och identitet	s.28
6. Inför nästa läsår	s.33

1. KATARINASKOLAN – en presentation

1.I. Grunden

Katarinaskolan, en friskola med årskurserna 6–9, startade sin verksamhet hösten 1994. De två grundarna var länge skolans rektor och studierektor. En privat stiftelse, Heliga Katarinas Skolstiftelse, är skolans huvudman. Ledamöterna tillhör huvudsakligen de romersk-katolska och ortodoxa kyrkorna, men stiftelsen är fristående och lyder inte under någon kyrka eller annan organisation.

Skolan godkändes utifrån en egen läroplan (Katarinaskolans läroplan, KL), som ligger nära den offentliga skolans vad gäller synen på värderingar och på skolans uppdrag. Profilen beskrivs där som ”humanistisk-kristen”. Skolan ser sig inte som konfessionell utan vänder sig till alla intresserade.

Det kristna inslaget är för grundarna och stiftelsens ledamöter, och för delar av personalen, en utgångspunkt för dem själva inför tolkningen av skolans pedagogiska uppdrag. Kristna formuleringar som förekommer i skolans egen läroplan, till exempel vad gäller människans unika värde som Guds avbild, kan mycket väl tolkas allegoriskt och på så sätt kännas meningsfulla både för kristna och icke-kristna elever och anställda. Andra kristna inslag, som bönen Fader Vår vid en samling en gång i veckan (när eleverna inbjuds att delta i bönen, eller tänka på något de själva tycker är viktigt), markerandet av kristna högtider, karnevalsfest inför fastan, läsning av Julevangeliet vid julavslutningen, ”Katarinarummet” med skolans ikoner etc. uppfattas som en del av uppdraget att bilda eleverna genom deltagande – på vilket plan och med vilket engagemang de själva önskar – i några av våra gamla europeiska traditioner. Men det finns också en uttalad ambition att ge eleverna speciell kunskap utöver det vanliga när det gäller kristen tro och tradition, att ”åskådliggöra den kristna och europeiska kulturens religiösa dimensioner” och visa att ”religiös tro och praxis är en naturlig del av den verklighet vi lever i” (KL 04 s.5).

I linje med synen på individen som helig och unik ses också kultur – mänskligt skapande – som något mycket värdefullt att studera, delta i och föra vidare. Katarinaskolan vill ge stort utrymme för bl.a. konst och musik, och har en särskild handlingsplan för att stärka kulturens roll i lärandet. Genom Kulturrådets satsning Skapande skola har skolan alltsedan år 2008 fått särskilda bidrag för kontakt med professionella kulturaktörer utanför skolan. Undervisningen i slöjd, bild och musik sker inte i helklass utan i mindre grupper, för att ge eleverna bättre tillgång till lärarens handledning i det egna skapandet.

Då kultur omfattar allt mänskligt skapande avses med ”humanistisk” inte endast betoning på traditionellt humanistiska ämnen. Skolan ser i stället *alla* ämnen utifrån ett ”humanistiskt” perspektiv, med ambitionen att ämnet historia får vara utgångspunkten.

Undervisning i moderna språk har fått en särställning. Det finns inget alternativ till ”språk 3” (språk som språkval) och i årskurs 8 och 9 förutsätts de elever som inte behöver extra stödundervisning, att studera ett nytt språk, ”språk 4” (språk som elevens val). Som språk 3 kan man välja franska, spanska och tyska, som språk 4 därutöver italienska och ryska.

Från början hade skolan ett eget språkämne, ”Klassisk språktradition”, som vi såg som ett bildningskitt mellan de moderna språken och orienteringsämnena. Med språklig utgångspunkt i latinet gjordes utblickar mot alla tänkbara språk och språkligheter, liksom mot kulturhistorien.

Sedan 2013, då vi fick ett utlåtande från Skolinspektionen i frågan, har det inte varit möjligt att ha det som ett eget undervisningsämne. Vi tycker dock att detta kunskapsstoff är väsentligt och fortsätter att arbeta med en del av det i mindre sammanhang, t.ex. genom temainslag och återkommande notiser i Katarinaskolans veckobrev.

En övergripande ambition i skolan har alltid varit att skapa en atmosfär som tillåter individen att utvecklas. Det sker framförallt genom att man eftersträvar ett personligt bemötande, uppmuntrar personliga samtal mellan elever och skolpersonal och motarbetar byråkratiska tänkesätt. Varje ny elev tas emot tillsammans med sina föräldrar i ett personligt introduktionssamtal med någon av skolledarna. Skolan tillämpar en samtalsmetodik för konfliktlösning och samarbete som kallas *Reparativ rättvisa*, vilket innebär att man utgår från varje persons upplevelse och vill stärka vars och ens beredskap att ta ansvar för den gemenskap som skolan utgör (se mer i avsnitt 4, s. 6).

Skolan har också lagt vikt vid att skapa egna traditioner, dels i bildningssyfte, dels för att stärka gemenskapen och känslan av samhörighet. Det tror vi också har bidragit till trivseln på skolan. Ett led i detta är att uppkalla klasserna efter första bokstaven i namnet på heraldiska djur på latin (namnen på skolans fem första klasser är: Aquila, Bos, Cervus, Draco och Equus). Klassen kommer sedan utifrån namnet fram till hur en i bilden tillverkad vapensköld skall se ut, en sköld som efter avslutad skolgång på Katarinaskolan hängs upp på särskild plats tillsammans med tidigare avgångsklassers sköldar, i en högtidlig ceremoni.

Även klassrummen i skolan är benämnda på ett speciellt sätt: efter de latinska namnen på städer som är viktiga för europeisk historia och kultur.

Skolan har inte anslutit sig till någon speciell pedagogisk inriktning utan vill ge lärarna stor frihet att, inom de ramar som anges av kursplaner och andra styrdokument, arbeta efter sina förutsättningar och övertygelser, samtidigt som de förväntas föra en dialog med eleverna om undervisningen.

1.II Praktiken

Elever

Elevtillströmningen har alltid varit god, och efterhand som skolan har fått tillgång till fler lokaler har antalet kunnat växa från hundra elever vid starten till drygt fyrahundra.

När tillståndet gavs för skolan var en av förutsättningarna att eleverna togs in efter köordning, med förtur för syskon. Denna princip gäller fortfarande, vilket har medfört att många elever har äldre syskon som går eller har gått i skolan fast ingen geografisk anknytning finns. De flesta har valt skolan för dess höga studieambitioner och personliga inriktning, som ger god möjlighet för eleverna att "bli sedda". Den humanistisk-kristna profilen har spelat viss roll, trots att majoriteten av eleverna inte har kommit från religiöst aktiva sammanhang.

Eleverna kommer från många olika delar av Uppsala, några även från närliggande kommuner. De senaste åren har vi tagit emot elever från över trettio olika skolor. Vi har för det mesta ungefär lika många pojkar som flickor, men det växlar lite år från år.

I Uppsala finns numera många olika alternativ inom grundskolan, med flera olika friskolor och inriktningar bland de kommunala skolorna. Det innebär en stor valfrihet för familjerna, men det har också lett till att rörligheten bland eleverna har blivit ganska stor, jämfört med hur det var under Katarinaskolans första tid. Vi har också noterat att en del familjer anmäler sina barn till vår kö när de är ganska små för att hålla så många alternativ som möjligt öppna, även om de inte har en tydlig intention att barnen också ska gå i Katarinaskolan när det är dags att börja sexan. Detta har lett till att vi nu kan bereda plats åt en större andel av dem som faktiskt vill gå hos oss än vad som tidigare varit fallet. Dock tvingas vi fortfarande säga nej till många.

Personal

Personalens engagemang för skolan är påfallande, och trots att infallsvinklarna varierar mycket finns en samstämmighet vad gäller synen på uppdraget. Några är kyrkligt engagerade i olika samfund, men även andra har tyckt att arbetsplatsen varit intressant – religionsfrågan är inte en anställningsgrund. Under de första femton åren av sin historia var Katarinaskolan en ganska liten och tätt sammanhållen organisation, men i slutet av 00-talet utökades elevantalet med ungefär 120 elever och antalet lärare ökade i motsvarande grad. Det har inneburit att alla skolans lärare inte längre arbetar lika nära varandra som i början av skolans historia, men andan av gemensamt ansvar och omtanke sinsemellan har bestått. Den ökade rörligheten och konkurrensen på lärarnas arbetsmarknad har i viss mån märkts i Katarinaskolan också, men många lärare har valt att stanna på skolan under lång tid och när någon har slutat har skolan kunnat rekrytera behöriga lärare. Kombinationen av kontinuitet och rörlighet har gett en god åldersmässig spridning bland lärarna. Kontinuiteten i skolledningen har varit stor: under sitt tjugonionde verksamhetsår leddes skolan av sin tredje rektor och sin andra biträdande rektor.

Läsåret 2022–2023 bestod skolledningen av en rektor och en biträdande rektor. 35 lärare var anställda på heltid eller deltid (motsvarande 29 heltidstjänster), samt en specialpedagog och en speciallärare. De tillsvidareanställda lärarna var behöriga och legitimerade, och fem lärare var förstelärare. Skolan har också anställt timvikarier vid lärarfrånvaro. Övriga pedagogiska resurspersoner (elevassistent, resurslärare, fast vikarie) motsvarar i genomsnitt ungefär 2,5 heltidstjänster. Skolan har också tagit emot lärarstudenter på verksamhetsförlagd utbildning, vfu. I elevhälsoteamet ingår en skolsköterska och en kurator, tillsammans motsvarande 1,75 heltidstjänster, samt skolledning och specialpedagog. Utöver egen anställd personal har skolan haft tillgång till kommunens skolläkartjänster, samt anlitat psykolog för utredningar.

Därutöver har skolan åtta personer anställda på hel- eller deltid för administration, ekonomi, vaktmästeri, IT, reception och skolvärdinna, studie- och yrkesvägledning samt bibliotek; motsvarande sex heltidstjänster tillsammans.

För städning och lunchservering har skolan ingen egen anställd personal då dessa tjänster köps av andra företag.

Lokaler och samarbetspartners

Skolan har sin huvudsakliga verksamhet i tre fastigheter i centrala Uppsala. Huvudbyggnaden på Nedre Slottsgatan äger vi själva. Vi hyr tre klassrum och specialsalar för slöjd, bild och musik i ett gårdshus mot Drottninggatan, i anslutning till vår huvudbyggnad. Där hyr vi också matsal med matservering, som sköts av en restauratör med egen verksamhet i fastigheten. Vi hyr också fyra klassrum, personalrum och hemkunskapslokaler i Newmaninstitutets fastighet på Trädgårdsgatan.

Där har vi även tillgång till en aula som vi disponerar tillsammans med Newmaninstitutet. Idrottslektionerna äger rum delvis i universitets lokaler Campus 1477 (ett pass i veckan per klass) och delvis utomhus och i andra idrottslokaler i stan, utifrån planerad aktivitet (exempelvis Danscenter, Actic och Fyrishov).

Vår huvudbyggnad ligger granne med Slottsbiografen, en föreningsdriven biograf med anor från tidigt 1900-tal. Den hyr vi regelbundet för morgonsamlingar, föreställningar m.m.

2. Aktuella måldokument för Katarinaskolan

Vi hänvisar till följande måldokument:

KL 04 – Katarinaskolans egen läroplan. Den fastställdes under våren 2004 och är en omarbetning av den första läroplan, som skrevs i samband med att skolan fick tillstånd att starta.

Lgr 22 – gällande läroplan för det allmänna skolväsendet.

3. Kvalitetsarbetet på Katarinaskolan

Under läsåret har vi på Katarinaskolan arbetat vidare mot våra centrala mål – vår ambition är att skolans elever ska känna sig sedda och respekterade (se avsnitt 4.I), att de ska lyckas i sina studier (se avsnitt 4.II) och utveckla sina möjligheter till delaktighet och ansvarstagande (se avsnitt 4.III). Vi vill att skolan ska vara en arbetsplats där både vuxna och ungdomar trivs och kan känna sig stolta över vad de uträttar.

Kvalitetsarbetet är framför allt förankrat hos skolans lärare och skolledning genom en fortlöpande reflektion och dialog i vardagsarbetet i anslutning till de situationer vi ställs inför. I vilken utsträckning lyckas vi i våra ambitioner? Vilka svårigheter möter vi, och hur kommer vi bäst tillrätta med dem? Vad är orsaken till de framgångar vi ser, och hur kan vi bli bättre där vi inte lyckas så bra som vi önskar?

Men en grundstruktur för kvalitetsarbetet finns också. I konferenser och arbetsgrupper diskuteras vår måluppfyllelse och hur vi ska arbeta för utveckling. Lärarna gör en individuell skriftlig självutvärdering där de svarar på frågor om i vilken utsträckning de bedömer att utvecklingsmålen har uppnåtts, både i det egna arbetet och för skolan som helhet.

I slutet av läsåret diskuterar eleverna utvärderingsfrågor tillsammans med sina klassföreståndare. Lärarna gör också egna utvärderingar i klasserna för att följa upp arbetet. Skolledningen håller utvärderingssamtal med fokusgrupper från årskurs 9 vid läsårets slut. Vi har också tillgång till externa enkätresultat. I denna rapport hänvisas till en enkät för årskurs 8 som Uppsala kommun genomför, och till enkäten *Liv och hälsa* som regionen genomför vartannat år för elever i årskurs 7 och 9. Våra elever besvarade den i våras.

Vi får skriftliga utvärderingar efter de besök vårdnadshavare gör i klasserna (i de yngre årskurserna inbjuds föräldrar att besöka skolan och följa med eleverna under en vanlig skoldag). De är reaktioner på dagens upplevelser med synpunkter på allt från lektioner till miljö och mat. Vi bjuder också in föräldrarepresentanter från alla klasser till skolrådsmöten varje termin, för att diskutera skolans angelägenheter med skolledning och lärarrepresentanter (detta läsår hade vi dock endast skolrådsmöte under vårterminen, eftersom höstterminens möte var inställt av smittskyddsskäl). Utöver detta vänder sig ofta vårdnadshavare till skolledningen med spontana synpunkter.

Redovisningen av måluppfyllelsen bygger på skolledningens bedömning utifrån observationer och samtal med personal, elever och föräldrar; vad som framkommit i samtalsgrupper, fokusgrupper och vid skolrådsmöten, i enkätsvar, skriftliga rapporter och utvärderingar; samt på elevernas studieresultat som de avspeglas i betyg och resultat på nationella prov.

4. Prioriterade mål

4.I: Personligt bemötande och ömsesidig respekt

Utgångspunkter:

”Alla ungdomar har behov av att veta och känna att de vuxna som de kommer i kontakt med ’ser’ dem och intresserar sig för dem som individer” (KL 04 s. 5). ”Skolan / vill / skapa ett klimat av ömsesidig kärleksfull respekt, baserad på igenkännandet – de som vill kan tolka detta metaforiskt – av Guds avbild inom oss alla” (ibid.)

För Katarinaskolan är respekten för varje persons integritet och värde något mycket centralt. Därför strävar skolans vuxna efter att förhålla sig till eleverna på ett sådant sätt, att var och en känner sig mött och bekräftad. Vårt mål är att varje elev ska känna sig fri att utveckla och uttrycka sin egen personlighet. Vi vill också fostra eleverna att bemöta varandra med hänsyn och omtanke. Därför ska varje vuxen som uppfattar rasistiska eller sexistiska tillmälen och attityder hos ungdomarna, eller iakttar översittarbeteende av annat slag, genast ingripa. Vår målsättning är att skolans inställning till kränkande beteende ska vara väl känd av eleverna, och att mobbningsituationer ska upptäckas och leda till ingripande. Vårt arbete med detta beskrivs utförligt i vår Plan mot diskriminering och kränkande behandling.

På Katarinaskolan arbetar vi med en samtals- och konfliktlösningsmetodik som kallas Reparativ rättvisa. Varje vecka börjar med en gemensam samling, som markerar att vi hör till samma gemenskap här på vår arbetsplats; och en cirkelsittning i klassen där var och en inbjuds att formulera sig om hur de har det, och blir lyssnad till av alla i rummet. Det är ett sätt att markera att varje persons upplevelse räknas, och det är en övning i att uttala sig inför en grupp och att lyssna till varandra med respekt. Liknande cirkelsittningar gör vi när något inträffar som behöver bearbetas eller kommenteras. Om allvarliga konflikter uppstår har vi en handlingsplan för att göra reparativa interventioner på olika nivåer, i syfte att ge upprättelse åt dem som blir utsatta och ge

dem som betar sig illa mot sina kamrater möjlighet att se konsekvenserna av sina handlingar och ta ansvar för dem – något som är välgörande också för dem, eftersom det kan lätta den inre skam man upplever när man har gjort illa.

Den vuxengrupp som har särskilt ansvar för att driva likabehandlingsarbetet i skolan kallar vi Amici (det betyder 'vänner' på latin). Den består av kurator, skolvärdinna och lärare.

Elevhälsoteamet (EHT), som består av rektor, biträdande rektor, kurator, skolsköterska och specialpedagog, träffas varje vecka för att gå igenom vilka som behöver särskilda insatser och följa upp situationen för enskilda elever.

En viktig förutsättning för att fostran av skolans elever till hänsynsfulla individer skall lyckas är förstås att orden om respekt omsätts i handling. Då är det inte bara elevernas upplevelse av hur de vuxna bemöter dem på skolan som är viktig, utan också deras upplevelse av hur de vuxna sinsemellan bemöter varandra. Därför strävar vi efter en öppen attityd där vi värdesätter varandras olikheter, och vi försöker alltid stötta varandra om problem uppstår. Vi lägger mycket tid på samtal om vårt arbete, men också på annan samvaro. På skolan finns en personalvårdsgrupp, vald av kollegorna i en sluten omröstning, som fått personalens förtroende att reda ut händelser som skadat förtroendet eller respekten mellan individer inom vuxengruppen, och som verkar för positivt bemötande och uppmärksammar om någon är i behov av särskild omtanke eller uppmärksamhet.

Insatser under läsåret 2022–2023 (4:I, bemötande)

Efter två läsår med begränsningar som föranletts av smittskyddsåtgärder på grund av sars-cov2-pandemin, har vi detta läsår kunnat återuppta mycket av våra gemenskapsfrämjande traditioner: insparkdisco, måltidens dag, adventsfika, luciafirande, karnevaldisco m.m.

Vi har satsat särskilt på klasserna i årskurs 6 för att ge dem en god start med så goda förutsättningar för sina år i skolan som möjligt. I början av läsåret fick de göra en tvådagars lägerskola med övernattningsövningar, för att ägna sig åt samarbetsövningar och lekar under ledning av klassföreståndare, fritidsledare och kurator. Under ett schematillfälle i veckan har de haft ”klasstid”, då rektor, IT-pedagog, kurator och skolsköterska har ansvarat för innehållet som har bestått både av praktisk information och av gemenskapsfrämjande, hälsofrämjande och personlighetsutvecklande aktiviteter. Under hösten genomfördes Skapande skola-projekt för årskursen under ledning av sångerskan och musikpedagogen Helena Andersson Bromander, där eleverna fick skapa musik tillsammans för att främja ett gott gruppklimat och utveckla tilltro till den egna förmågan att uttrycka tankar och känslor och dela med andra.

I årskurs 6 har vi haft flera elever med betydande neuropsykiatriska svårigheter, som har haft svårt att interagera med andra och att vistas i miljöer med många i rörelse och mycket intryck. De har behövt mycket hjälp att hantera detta, och med konfliktlösning när det har skurit sig för dem. Utöver extra insatser från lärare och kurator har vi periodvis haft elevassistenter anställda som stöd för dessa barn.

Vi har också gjort insatser i klasser i alla årskurser där vi har sett att det har förekommit relationsproblem och dåligt beteende. Klassföreståndare, kurator och andra personer i

elevhälsoteamet har genomfört särskilda samarbetsövningar, gruppaktiviteter och samtalsinsatser, både på klassnivå och med mindre elevgrupper. Ett antal kartläggningar (när alla ungdomar i en klass eller grupp vid ungefär samma tillfälle har fått samtala enskilt med sin klassföreståndare eller annan vuxen och redogöra för hur de upplever situationen) och reparativa interventioner på olika nivåer har genomförts. Många enskilda elever har fått stödsamtal med kurator eller skolsköterska.

Till årskurs 9 har vi bjudit in pedagoger från RFSU som hjälp för eleverna att hantera frågor om kön, identitet, ideal och samförstånd. I årskursen har vi haft en grupp pojkar som under flera år har odlat negativa manlighetsideal (se mer om detta nedan), och som inte alltid har visat så stor beredskap att lyssna till lärare och skolpersonal i dessa frågor. Att få träffa personer utifrån och resonera med dem i mindre grupper, frikopplat från bedömningssituationer och konflikthanteringssammanhang, var till god hjälp både för dem och de andra eleverna för att bättre förstå sig själva och varandra.

Vi har under de senaste åren haft ett betydande antal elever med problematisk frånvaro. Det är vanligt att det finns en historik av problematisk frånvaro innan de kommer till Katarinaskolan, men ibland börjar problemen här. I en del fall förstår vi inte vad som ligger bakom frånvaron, men vi ser ofta samverkande faktorer – t.ex. psykisk eller fysisk ohälsa, neuropsykiatriska funktionshinder eller en social problematik utanför skolan. Ibland ser vi att det finns besvärliga relationer i klasserna, men oftast blir de här eleverna väl mottagna av sina kamrater om/när de väl kommer till skolan. En del elever har svårigheter med studierna av mer kognitivt slag, eller känner sig stressade av risken att inte uppfylla de höga krav de ställer på sig själva, och vill inte utsätta sig för situationer där de känner sig otillräckliga. Vi ser en ökad generell kravkänslighet hos både högpresterande elever och elever med studiesvårigheter. De som drabbas har ofta en förhöjd sårbarhet i grunden och det kan vara något som ytligt sett verkar hanterbart som får situationen att tippa över för dem. Har frånvaron väl börjat eskalera etableras lätt ett mönster som är svårt att bryta. De sociala relationerna i skolan påverkas, och det blir det svårare att följa med i studierna om man inte är på plats. Det gör att det kan kännas svårt att komma tillbaka när man har varit borta länge, även om man blir väl bemött när man kommer.

Ett av våra utvecklingsområden för läsåret har varit att satsa mer på arbetet med de här eleverna. Så har också elevhälsoteamet, enskilda lärare och några resurspersoner med särskilt uppdrag att stötta dessa elever lagt mycket tid på att hålla kontakt med dem, deras vårdnadshavare och i vissa fall vårdgivare utanför skolan, för att så långt det är möjligt bygga relationer och skapa situationer som kan hjälpa dem att komma tillbaka till skolan. Individuella planer har skapats för dem utifrån de specifika svårigheter de har, med olika grad av kontakt med skolpersonal, skolmiljön, skolarbete och övriga barn. I några fall har vi fått hjälp med detta av kommunens koordinatörer.

För några av eleverna med störst problematik, men som ändå har kunnat komma till skolan i begränsad utsträckning, har vi skapat en särskild hemvist i form av ett lugnt rum, Pax (=frid). Dit har de fått komma och arbeta korta pass enskilt eller tillsammans med ett fåtal andra elever och några få lärare, för att träna sig på att komma till skolan. Vi har sedan tidigare haft en lärarassistent som har avlastat klassföreståndarna i arbetet med de här eleverna. Från vårterminen har vi i stället en heltidsanställd lärare som har tagit över alltmer av ansvaret för dem, och vi förbereder för att skapa en särskild undervisningsgrupp och helt lyfta ut dem ur klasserna nästa läsår. (Se mer om detta i avsnittet om studieresultat, 4:II.)

Viktigt är också att identifiera eleverna med en ökad sårbarhet för riskfrånvaro tidigt, och försöka förhindra att de hamnar i en negativ spiral. Vi har därför skärpt rutinerna för tidig uppföljning och individuella frånvaroutredningar.

Resultat och måluppfyllelse 2022–2023 (4:I, bemötande)

Personalens engagemang för bemötandefrågorna är stort, och det gäller både den undervisande personalen och övriga anställda. Arbetet för att främja goda relationer ser man som ett gemensamt projekt, och många lägger mycket tid på att samtala med elever och lyssna till dem. Lärarna upplever att kontakten mellan ungdomar och vuxna är intensiv och samtalstonen ofta personlig, och att det i grunden finns en ömsesidig respekt mellan vuxna och ungdomar – men man ser också att vi har elever som varken är särskilt respektfulla mot varandra eller mot de vuxna. Det kan både röra sig om elever som av neuropsykiatriska skäl har svårt med interaktion och impuls kontroll, och om elever som inte är vana vid att ta hänsyn till andra eller underordna sig behoven i en grupp (eller av andra skäl inte anser sig behöva göra det).

Detta påverkar stämningen i skolan och hur den upplevs av andra elever, vilket också har kommit till uttryck i svar på kommunens elevenkät (mer om det nedan). Det bekymrar oss, vilket märks i vår egen lärarenkät. Både engagemanget för frågorna och bekymmer över svårigheterna att få med sig alla är påfallande. Liksom förra året skattar lärarna måluppfyllelsen i det egna arbetet högre än för skolan som helhet: 87,6 % mot 81,9 % i genomsnitt – båda siffrorna något lägre än förra året, och med något större intervall. I de elevrelationer man har närmast sig och lägger ner sin tid på ser man kanske styrkorna tydligare än man gör i det som händer på längre avstånd.

Några citat från kommentarsfälten:

- *Generellt i mina klasser tycker jag att det är bra. Elever lyssnar på vad jag säger och de har bra åsikter och framför dem på ett bra sätt*
- *Jag tror verkligen att vi gör vad vi kan för att bemöta elever och vuxna med respekt. Jag önskar att vi hade mer tid för småsamtal med eleverna som bara visar att vi bryr oss om dem. En del sukter efter "egentid" med oss vuxna.*
- *Jag tycker att vi arbetar åt rätt håll. Men det är ju en tolkningsfråga – eleverna och vi kanske vill ha något annat än det vi ger?*
- *En stor del av eleverna i nian och några i sjuan har varit väldigt respektlösa mot andra elever och mot vuxna.*
- *Vi behöver ta till oss resultaten av enkäterna som inte ger oss allt för höga betyg här – men också komma ihåg att det är mer komplicerat än så. Om vi skulle jämföra våra enkätsvar här, och på övriga punkter, med en landsortsskola eller en skola i ett utsatt område, så misstänker jag att det skulle bli tydligt: vi har elever och målsmän som ställer höga krav. /---/ Jag skulle gärna /--- ställa följdfrågor ---/ för att tydliggöra vad svaren betyder och vad vi faktiskt behöver jobba på, kontra vad vi gör rätt (för vi ska inte vara elevernas och föräldrarnas bästa vänner)*

I år har vi elevenkäter både från regionen (*Liv och hälsa*, som görs vartannat år i årskurs 7 och 9), och från Uppsala kommun (här redovisas svar från den större enkäten för årskurs 8). I *kommunens enkät* blev svaren från en av klasserna av tekniska skäl inte registrerade, så vi har bara resultat från tre av våra fyra klasser. 89 % av dem uppger att de känner sig trygga i skolan, och 80 % har svarat att de tycker att det märks att alla är lika mycket värda. Det är något högre än förra läsåret, men då var siffrorna betydligt lägre än vanligt så det är fortfarande lägre än det har brukat vara. Bara

46 % angav att vuxna ingrep om elever gjorde elaka saker, vilket är samma låga nivå som förra året. Också den siffran har brukat ligga högre.

Regionens enkät ställer andra frågor och svaren presenteras lite annorlunda, med siffror för årskurserna och för flickor och pojkar redovisade separat, men där finns några frågor som är relevanta här. *Liv och hälsa* har t.ex. frågat om elever och lärare bemöter varandra med respekt. Det tycker 76 % av pojkarna i sexan, men bara 49 % av flickorna i nian. Övriga kategorier ligger runt 60 %. Det finns också en fråga om stämningen i skolan. Här har pojkarna angett de högsta värdena: 78 % i årskurs 9 och 76 % i årskurs 7 anser att den är god. Flickornas skattning ligger på en betydligt lägre nivå, 64 % i årskurs 9 och 62 % i årskurs 7.

Några frågor ligger nära kommunenkätens frågor, om än inte identiskt formulerade. Även *Liv och hälsa* har bett eleverna ange om de känner sig trygga i skolan, dels i klassrummet och dels på rasterna. Andelen som uppger att de gör det är glädjande nog mycket hög, klart högre än i kommunenkäten: lägst trygghetsupplevelse anger pojkar i årskurs 9 med 94 %, övriga kategorier ligger på mellan 96 och 100 %. Här finns också en fråga om skolan ingriper ifall elever ”mobbar”, vilket kan jämföras med kommunenkätens fråga om elever kan ”vara elaka”. Här spretar svaren mycket: 78 % av pojkarna i årskurs 9 anser att skolan gör det, medan svaren från övriga kategorier ligger mellan 50 och 53 % – klart lägre, men fortfarande högre än i kommunenkäten. En fråga i *Liv och hälsa* som inte finns med i kommunenkäten är om mobbning är ett problem i skolan. Något motsägelsefullt är det ”bara” mellan 3 % (flickor i årskurs 7) och 13 % (flickor i årskurs 9) som anser det (som jämförelse ligger siffrorna för kommunen som helhet på mellan 22 och 28 %). Mellan 3 % (flickor i årskurs 9) och 9 % (flickor i årskurs 7) har uppgett att våld är ett problem (för kommunen som helhet ligger siffrorna på mellan 23 och 29 %).

Även om upplevelsen av problem med mobbning och våld är betydligt högre i kommunen som helhet än i Katarinaskolan, är vi är bekymrade över att nivån för upplevt vuxeningripande vid mobbning och elakheter fortsatt ligger kvar på en så låg nivå, och att upplevelsen av ömsesidig respekt inte är högre trots att vi arbetar så mycket med det. Anledningarna till detta har diskuterats mycket. Vi konstaterar att vi har haft några elevgrupperingar som har odlat negativa attityder och visat dominansbeteende, framför allt bland pojkarna i årskurs 9 men även i lägre årskurser. Vi har arbetat mycket med de personerna men inte nått lika långt som vi har önskat, och även där det har skett positiva förändringar ser vi ibland att upplevelsen hos deras omgivning ligger kvar och påverkar stämningen för övriga – kanske är det detta som avspeglas i den klart lägre skattningen av stämning och ömsesidig respekt för flickorna än för pojkarna? Svaren från gruppen pojkar i årskurs 9 visar också ett intressant mönster med en del tydliga avvikelser från övriga kategorier: det är den grupp som anger bäst stämning och högst vuxeningripande vid mobbning, men också lägst upplevd trygghet (där är skillnaden dock inte lika stor). *Liv och hälsa* har frågat eleverna om de tycker att pojkar eller flickor har bättre möjligheter i skolan, och även här avviker pojkarna i årskurs 9 med 71 % som anser att flickor har bättre möjligheter. Då har vi ändå haft många pojkar som har arbetat hårt för att nå framgång i sina studier, och många har också lyckats bra med det. 12 av dem med riktigt höga betyg är pojkar.

Siffrorna i enkäterna bygger på bedömningar eleverna gör under pågående verksamhet. Det är mycket intressant att höra vad som är det bestående intrycket eleverna har efter avslutad skolgång. Niornas fokusgrupper, som vi talade med dagarna före skolavslutningen, uttryckte sig

mestadels positivt om stämningen i skolan och relationerna mellan vuxna och ungdomar. Men det fanns också blandade upplevelser. Nästan alla tyckte att de blev bemötta med respekt bland de vuxna i skolan, men hur det var mellan ungdomarna sinsemellan fanns det olika bud om.

”Skolan gör det bra, att alla är viktiga och man ska få vara som man vill”, tyckte en grupp, och en annan menade att det *”är en skön och avslappnad stämning i skolan och i vår klass, man får vara sig själv även om det alltid finns några som hänger upp sig på det”*. Andra tyckte att det förekom negativa kommentarer och blickar som gjorde att man inte kan vara sig själv, utan måste kompromissa och anpassa sig, och att lärarna inte tog negativa kommentarer på tillräckligt stort ansvar – det är något som hämmar mycket menade de, även om det inte alltid märks så mycket utåt. En av eleverna, som själv varit med och kommenterat andra, blev påtagligt berörd av att höra detta och sa sig inte på riktigt ha förstått hur mycket andras vardag hade påverkats (trots att de vuxna hade gjort många ansträngningar att förklara det), och att hen var ledsen för det.

Att lärarna bryr sig om dem och är måna om hur de har det är något de ser och förstår, men de menade att det är olika hur mycket lärarna visar det. De lärare som tydligt visar sitt engagemang och satsar på att bygga relationer också utanför lektionerna uppskattas mycket. En annan sak eleverna lyfte fram var betydelsen av att få uppmuntran och positiv respons på sitt arbete, oavsett hur bra resultatet är. Det ger energi och lust att jobba vidare, menade de.

Cirklarna hade de också olika uppfattningar om. Några ansåg att det var intressant att höra vad andra tyckte, och att cirkelsittningarna gjorde att man själv kände sig lite intressant och viktig. Andra tyckte att de inte tog cirklarna på allvar och att det borde vara frågor som var mer angelägna och inbjöd till diskussion, och om det var mycket kommentarer i klassen kanske man inte vågade säga vad man tyckte.

Åtgärder för utveckling (4:I, bemötande)

Detta mål handlar mycket om attityder i vardagen och om lyhördhet för elevernas perspektiv. Vi avser att fortsätta dialogen med eleverna och de ständigt pågående samtalen inom kollegiet om synen på vad ett respektfullt bemötande innebär; samt fortsätta det befintliga arbetet med reparativ rättvisa. Arbetet i Amici-gruppen har inte riktigt kommit igång efter pandemin, och vi hoppas nu kunna få en nystart och utveckla Amicis roll i arbetet, t.ex. genom att planera och initiera särskilda övningar, temaaktiviteter och styrda cirkelfrågor, och med att aktivera eleverna mer i arbetet med skolans plan mot kränkande behandling. Vi behöver också fortsätta med riktad relationsträning i klasser som har behov av det.

Ett viktigt utvecklingsområde är hur vi ska kunna arbeta värderingsfrämjande med elever som uppvisar negativa attityder och bryta destruktivt beteende, både på individ- och gruppnivå. Samarbetet med RFSU som initierades detta läsår var lyckosamt, och vi planerar att fortsätta med det men med insatserna lite tidigare, i årskurs 8.

För att få ett bättre underlag i arbetet för att främja trivsel och trygghet ska vi på ett mer systematiskt sätt arbeta med analys och uppföljning av resultaten från enkäterna, tillsammans med eleverna. Utöver resultaten som redovisats här får vi resultat från de enskilda klasserna, som kan bli utgångspunkt för hur klassföreståndarna kan arbeta vidare med sin klass.

Vi kommer att fortsätta arbetet med elever med problematisk frånvaro enligt de riktlinjer som vi har arbetat fram under det här läsåret, bl.a. med skärpta rutiner för att tidigt uppmärksamma elever i riskzonen och göra frånvaroutredningar för dem. Åtta elever i årskurserna 7–9 med en särskilt stor social känslighet, och/eller särskilt stora behov av förenklade studiekurser, kommer att få sin klassplacering i den särskilda undervisningsgruppen Pax, med begränsade studieplaner utformade utifrån deras behov och med ämnesundervisning av behöriga lärare i den utsträckning de orkar med. Några av dem kan följa undervisningen i vissa ämnen tillsammans med sina gamla klasser, t.ex. i de praktisk-estetiska ämnena, men med fortsatt hemhörighet i Pax. Målsättningen är att få så mycket som möjligt av ämnesstudierna att fungera för dem så att de kan få godkända betyg i åtminstone några av ämnena, och i bästa fall nå gymnasiebehörighet. För att finansiera detta behöver vi behålla den, jämfört med tidigare, något större klasstorlek vi införde för några år sedan i de ordinarie klasserna (då i förhoppningen att så småningom kunna återgå till den tidigare nivån).

Eftersom den atmosfär som råder bland de vuxna påverkar ungdomarna och har betydelse för de vuxnas förutsättningar att förmedla goda värderingar till eleverna, kommer vi också att fortsätta våra gemenskapsfrämjande aktiviteter för personalen. Vi gläder oss att inte längre behöva göra inskränkningar av smittskyddsskäl.

Strävan efter ett gott och respektfullt bemötande mellan alla är en viktig del i det vi uppfattar som Katarinaskolans profil, och det vill vi värna om. Vi kan aldrig ge avkall på ambitionen att var och en ska känna sig betydelsefull och respekterad i vår skola.

4.II: Studieresultat: alla elever ska ha uppnått godkända betygsnivåer, främst i de ämnen som krävs för gymnasiebehörighet men även i skolans övriga ämnen, när de går ut grundskolan

Utgångspunkter:

Katarinaskolan har en positiv uppfattning av den mänskliga naturen, av förnuftets och känslans möjlighet att söka och nå sanning. I vidaste bemärkelse – intellektuellt, känslomässigt och estetiskt o.s.v. – är det sökandet efter sanning som har gett upphov till hela den mänskliga kulturen. Därav skolans motto "Av sanning kommer glädje" (efter KL 04 s. 2).

Skolans uppdrag är att främja lärande där individen stimuleras att inhämta och utveckla kunskaper och värden (Lgr 22 kapitel 1, s.7). Skolan ska ansvara för att eleverna inhämtar och utvecklar sådana kunskaper som är nödvändiga för varje individ och samhällsmedlem (Lgr 22 kapitel 2.2, s.12).

Att eleverna i Katarinaskolan når goda studieresultat enligt sina förutsättningar ser vi både som elevernas skyldighet mot sig själva, och som ett krav de kan ställa på skolan. Vi ansluter oss till Skolverkets kursplanemål. Vår ambition är att varje elev ska nå minst godkända resultat, motsvarande betyget E, i alla skolans ämnen. Många av våra elever har förutsättningar att nå längre än så, och det är viktigt att de får goda möjligheter att utveckla sina kunskaper och

färdigheter efter bästa förmåga, och att de får möta stimulerande utmaningar i sina studier. Men det är lika viktigt att elever med olika typer av studiesvårigheter faktiskt får lyckas.

Vi vet att en bra studiemiljö och goda studieresultat är viktiga både för eleverna själva och för de föräldrar som väljer Katarinaskolan för sina barn. Många av våra elever är ambitiösa och vill lyckas väl med sina studier. De flesta föräldrar är engagerade och villiga att stötta sina barn i deras skolarbete. Vid föräldramöten får föräldrarna information om principerna för bedömning och betygssättning, för att ungdomarna inte ska mötas av dubbla budskap mellan hem och skola när det gäller skolframgång, och för att föräldrarna ska kunna ge sina barn ett konstruktivt stöd. Varje elev inbjuds att utvärdera sina resultat och sätta upp egna mål i samråd med lärare och föräldrar, i samband med utvecklingssamtalet. Vår målsättning är att alla elever, oavsett utgångspunkter, ska få möjlighet att göra sitt bästa, och att de ska uppleva betygssättningen som rättvis.

Eleverna diagnostiseras i svenska, matematik och engelska när de börjar i årskurs 6. Utifrån resultaten får ämneslärarna snabbt en bild av vilka som behöver uppmärksammas särskilt i ämnesstudierna.

Under två lektionspass kan eleverna själva välja vilka ämnen och uppgifter de behöver arbeta med för att bättre nå sina studiemål; så kallad *varia*. Då organiseras också verksamheter som innebär olika typer av fördjupning och stöd, för att tillgodose olika behov och intressen.

Elever som behöver extra tid och hjälp för att klara sina studier har möjlighet att få särskilt stöd i form av s.k. *resurstid*, i stället för att börja läsa ett fjärde språk som elevens val i årskurs 8. Då får de framför allt hjälp med svenska, matematik, engelska och övriga ämnen de behöver för sin gymnasiebehörighet.

Elever i år 6 och 7 som behöver extra stöd kan få det på variatid. I årskurs 6 har vi också dubbla lärare vid någon lektion i veckan i matematik, svenska och engelska, för att ge lärarna bättre möjlighet att uppmärksamma och fånga upp dem som behöver extra hjälp.

Den som behöver hjälp med läxorna, utöver vad man kan få på varia två eftermiddagar i veckan, kan gå på frivillig läxläsning två gånger i veckan.

Arbetet med stöd och studiehjälp sköts av lärare under ledning av specialpedagog. En lärare i matematik och naturvetenskaper har stödundervisning som sin huvudsakliga uppgift. Vi gör anpassningar eller upprättar särskilda åtgärdsprogram i nära samverkan med hemmen för elever som behöver det. Ibland har vi anledning att revidera enskilda elevers studieplan och ersätta det språkval de har gjort till årskurs 6 med särskilt stöd. I undantagsfall måste vi släppa ambitionen att en elev ska klara kraven för betyg i alla övriga ämnen och reducera studieplanen ytterligare, för att koncentrera ansträngningarna till de ämnen den enskilda eleven behöver mest för sin fortsatta utbildning.

Ett gott samarbete med vårdnadshavarna är mycket viktigt för att de stödinsatser vi gör ska bli framgångsrika. Vi håller därför särskilda utvecklingssamtal, där speciallärare, specialpedagog eller annan elevvårdspersonal ofta deltar, när en elevs kunskapsutveckling behöver extra uppföljning. Specialpedagogen har ofta direktkontakt med föräldrarna till de elever som behöver särskilt stöd.

För elever med läs- och skrivsvårigheter erbjuder vi olika anpassningar, datorstöd och anpassade provsituationer. Vi har ett avtal med Inläsningstjänst som ger alla elever möjlighet att ta del av inlästa läromedel i den utsträckning de själva vill.

Skolan har alltid haft enstaka elever som har haft svårt att komma till skolan, men sedan några år tillbaka är eleverna med problematisk frånvaro betydligt fler. För det mesta har eleverna haft den här problematiken redan innan de kommer till Katarinaskolan men det händer också att svårigheterna börjar här. Ofta finns psykisk ohälsa eller neuropsykiatriska funktionshinder med i bilden, ibland börjar det med fysisk sjukdom, ibland ser vi att det finns en social problematik utanför skolan, men det kan också vara så att vi inte förstår vad som ligger bakom.

Har eleverna väl börjat vara borta från skolan är det svårt för dem att bryta mönstret, och de kommer snabbt efter med studierna. Därför gör vi individuella planeringar för dem med anpassade uppgifter och program för återgång till skolan, vilket utöver lärarna ofta involverar kurator, skolsköterska och specialpedagog. Vi har också sedan ett par år tillbaka haft en lärarassistent som huvudsakligen har arbetat med att avlasta klassföreståndarna i arbetet med de här eleverna, bl.a. genom tätare personliga kontakter med eleverna och deras vårdnadshavare, genom att möta upp eleverna och följa dem till skolan, genom att i dialog med ämneslärarna skapa anpassade uppgifter för dem och genom att sitta enskilt med dem när de arbetar med sina skoluppgifter.

I allt större utsträckning har vi behövt erbjuda vissa elever enskild undervisning någon eller några få timmar i veckan – ibland på annan plats än i skolbyggnaderna – för att kunna ge dem någon undervisning över huvud taget. Elevhälsoteamet och rektor har också löpande kontakter med vårdnadshavare och, i den mån vårdnadshavarna ger sitt tillstånd, med socialtjänst och andra behandlande instanser utanför skolan. I vissa fall får vi hjälp av kommunens skolkoordinatorer.

Insatser under läsåret 2022–2023 (4:II, studieresultat)

Problematisk frånvaro

Detta läsår har vi haft tre elever i årskurs 6, en elev i årskurs 7, fem elever i årskurs 8 och fem elever i årskurs 9 med så omfattande problematisk frånvaro att de nästan inte har varit i skolan alls, eller i mycket begränsad omfattning. Under det här läsåret har vi utökat insatserna för dem genom att ersätta lärarassistenten med en lärartjänst på heltid, med huvudsakligt uppdrag att, i samråd med specialpedagog och tillsammans med ett fåtal andra ämneslärare, ta över alltmer av undervisningsansvaret för dem. Vi har också inrättat ett särskilt rum för att få bättre möjligheter att ta emot dem i ett lugnare sammanhang den tid de eventuellt klarar att komma till skolan – vi kallar det för Pax (=frid). I övrigt har vi gjort olika individuellt anpassade insatser (se föregående avsnitt), och förbereder för att under nästa läsår skapa en särskild undervisningsgrupp i Pax för några av dem med hela ansvaret överflyttat från ursprungsklassen.

Utöver dessa 13 har ytterligare några elever haft så stor frånvaro att det har påverkat deras studier.

Stödinsatser

Med eleverna med allra störst frånvaro borträknade hade vi i slutet av läsåret totalt 17 elever i årskurs 9 och 16 elever i årskurs 8 och vid läsårets slut hade olika begränsningar i sina studieplaner för att i stället få mer stödundervisning (eller, i några fall, som avlastning för att orka med studierna i övriga ämnen).

- 14 elever i årskurs 9 och 13 elever i årskurs 8 fick stödundervisning i form av resurstid i stället för att läsa språk 4 (språk som elevens val).

- 9 av dem, 4 i årskurs 9 och 5 i årskurs 8, fick även särskilt stöd i stället för att läsa språk 3 (språk som språkval). De eleverna läste alltså inte något modernt språk alls.
- Ytterligare 3 elever i årskurs 9 och 3 i årskurs 8 hade särskilt stöd i stället för språk 3, men hade kvar det enklare språkalternativet språk 4.
- 3 elever, 2 i årskurs 9 och 1 i årskurs 8, hade utöver stöd i stället för språk ytterligare begränsning av studieplanen och läste inte heller de naturvetenskapliga ämnena och teknik.

Tre elever i årskurs 9 med stora matematiksvårigheter fick, utöver stöd i stället för språk, en specialkurs i anpassad matematik i stället för att följa den ordinarie kursen.

Eleverna i årskurs sex och sju läser inte språk 4 och har därmed inte ett naturligt schemautrymme för extra stöd i form av resurstid. De som behöver extra hjälp har framför allt tillgång det på varia och på läxhjälp efter skolan. Vi har haft små stödgrupper för särskilt kallade elever på varia i matematik, engelska och i språkutvecklande färdighetsträning. Som förstärkning i matematik, svenska och engelska i årskurs 6 har vi haft ett pass i veckan med två lärare per klass. Men vi har också haft fyra elever i årskurs 7 och en elev i årskurs 6, som vid slutet av läsåret fick särskilt stöd i stället för att läsa språk 3. I en klass i årskurs 7 med flera elever med stora behov satte vi in stöd i form av en extra lärarresurs på de flesta av lektionerna i matematik och naturvetenskap, och stöd av elevassistent på ytterligare några lektioner i olika ämnen.

Några få elever i årskurs 6 och 7 har haft så stora svårigheter med sina studier att insatserna ovan inte har räckt. De har av olika anledningar saknat förutsättningar att följa med enligt ordinarie kursplan, och vi har behövt erbjuda dem undervisning i mindre sammanhang på en betydligt enklare nivå. Den här gruppen överlappar i viss mån gruppen med stora närvaroproblem, eftersom långvarig frånvaro leder till försämrade förutsättningar att följa med i undervisningen, och dåliga förutsättningar att följa undervisningen lätt leder till ökad frånvaro. Som svar på dessa behov har vi börjat bygga upp vad vi planerar ska bli en särskild undervisningsgrupp nästa läsår, Pax (se mer ovan, s.12).

Studiestarka elever. Modersmål.

Vi har också ett ansvar för att ge de elever som har goda förutsättningar att nå långt i sina studier möjlighet att utvecklas på sin nivå, framför allt naturligtvis i den löpande ämnesundervisningen där eleverna också ska få möjlighet till fördjupning. I vissa fall görs särskilda planeringar för dem som har kommit långt, med utmaningar att ta sig an svårare uppgifter. I naturvetenskap och teknik har elever stimulerats att delta i olika tävlingar: under läsåret deltog vi i *Teknikåttan* för åk 8 där en av våra klasser nådde regionfinal, och i *Naturvetarmästarna Uppland* för årskurs 9 deltog Katarinaskolan med ett lag som tog en tredjeplats. För elever i årskurs 9 bjuder vi ibland in externa föredragshållare som bidrar till ämnesfördjupning, särskilt i anslutning till det övergripande temat om demokrati i humanstudierna. I år hade vi besök av *Tomislav Dulic*, professor i förintelse- och folkmordsstudier vid Hugo Valentin-centrum, som höll föredrag för eleverna om folkmord.

27 elever läste annat modersmål än svenska vid läsårets slut. Betydligt fler har uppgett att de har andra modersmål, men väljer att inte läsa modersmål som skolämne. Modersmålsstudierna ligger för det mesta efter skoldagen och kräver ofta att man reser till en annan skola, så det kräver ett stort engagemang från elevernas sida. De som har läst modersmål med godkända resultat har också klarat de moderna språkvalen, och flera av dem har haft höga meritvärden.

Resultat och måluppfyllelse 2022–2023 (4:II, studieresultat)

Allmänt

I lärarnas utvärderingsenkät framgår att lärarna upplever att vi har höga ambitioner för elevernas kunskapsutveckling och satsar mycket på stödsatser till dem som behöver extra hjälp. De uppskattade måluppfyllelsen till omkring 81 %, vilket är något lägre än förra året när de bedömer sitt eget arbete men något högre för skolan som helhet

I sina kommentarer uttrycker lärarna ett starkt engagemang för elevernas lärande, och stolthet över att vi lyckas ganska bra. Samtidigt pekar de ut svårigheter, t.ex. oro för elever med stor frånvaro och svårigheter med att räkna till för alla som behöver stöd. I kommentarerna ger flera uttryck för hur de anstränger sig för att få med alla elever, och för förhoppningar på att den lilla gruppen vi planerar för ska vara till hjälp när det gäller det tunga arbetet med dem med störst behov. Men också tillfredsställelse över de resurser som redan satsas för att hjälpa, och över det som går bra.

Några röster:

- *De flesta elever vill ju lära sig så mycket som möjligt och personligen tycker jag alla har fått chansen att arbeta på sin nivå och jag har haft flera olika sätt för dem att redovisa på.*
- *Jag ser att de allra flesta av mina elever lyckas, och att många elever fått högt betyg, även på NP, vilket också tyder på att de duktiga eleverna fått stimulans.*
- *Jag ser positivt på den utveckling jag ser hos mina elever under året. Trots att det ibland känns motigt betyder det att vårt arbete ändå ger resultat.*
- *Skolan satsar mycket resurser för att få alla elever att nå målen, vi vrider och vänder på oss själva för det.*
- *Jag tycker det är otroligt bra att skolan satsar på en liten grupp. Det finns så mycket bättre förutsättningar för eleverna att inte känna sig misslyckade där och jag hoppas att de möts på den nivå och med de förutsättningar de har.*
- *Jag upplever att jag har det knepigt med att möta dem som är bemmasittare eller har böj frånvaro. Jag har under terminen försökt skapa material och planer för dem som förhoppningsvis kommer att kunna utvecklas allteftersom men känner mig otillräcklig i att nå dem.*
- *Svårt att hinna med att uppmuntra och stimulera när det finns stökiga elever i en grupp, för tiden och energin går åt till att hålla lugn.*

Av tekniska skäl blev svaren från en av våra klasser inte registrerade i Uppsala kommuns enkät för årskurs 8. Det innebär att vi bara har svar från 74 % av eleverna i årskursen. Några av frågorna i enkäten är relevanta för kunskapsmålen. Så uppgav 88 % av eleverna att de fick hjälp med skolarbetet när de behövde, vilket är lägre än föregående år (93 %). 78 % uppgav att de upplevde att lärarna förväntade sig att de skulle klara kunskapskraven i alla ämnen. Det är något högre än förra året. En siffra som är signifikant lägre än förra året – 58 % i år jämfört med 85 % förra året – är elevernas upplevelse av att få veta hur det går i skolarbetet. Detta tror vi hänger samman med att vi har ändrat vår policy för återkoppling och resultatinformation, och avstår numera konsekvent från all resultatrapportering i form av betyg i andra sammanhang än när vi sätter termins- och slutbetyg. Betygsinformation efterfrågas ofta av elever och vårdnadshavare men vi har sett att många elever stressas av det, och det blir lätt missförstånd då elever kan förledas att tro att ett betyg på en begränsad uppgift är hela bedömningen läraren gör. Våra lärare har också, i samband med ett studiedagsprogram om bedömning utifrån den nya läroplanen, fått

ta del av forskningsresultat som visar att betyg inte heller är ett pedagogiskt gynnsamt sätt att ge återkoppling på elevernas arbete. Sätter man betyg på uppgifter tenderar elever, enligt forskningen, att bara fokusera på betyget och bortse från annan lärarkommunikation om innehåll och kunskapskvalitet.

Förra läsåret fick vi oroväckande låga svar på frågan om upplevd arbetsro (57 %) i åttornas enkät. I år är den siffran bättre, 68 %, men det är ändå långt ifrån vår målsättning. Vi har många elever med höga förväntningar på att kunna arbeta utan störningsmoment, men också en hel del elever med en problematik som ger dålig impuls kontroll och svårigheter med uppmärksamhet och koncentration, och som därför kan bli störande. Detta är utmaningar vi ständigt arbetar med, men vår målsättning är att alla ska känna arbetsro i skolan.

Fokusgrupperna i årskurs 9, som vi talade med dagarna före avslutningen, kunde se tillbaka på hela sin tid i Katarinaskolan. De tyckte att de hade lärt sig väldigt mycket, och att de känner sig väl förberedda för gymnasiet. Men de hade också en del kritiska synpunkter. Några klipp från sammanfattningen av samtalen:

- *Vi blir uppmuntrade att lära oss mycket, möter höga förväntningar, det är tydligt att lärarna vill att vi ska lyckas och de lär ut bra. Man får chans att lära sig det man har förutsättningar för (om man pluggar själv också, kommenterade en grupp). Vi lär oss också mycket: vi märker vid jämförelser med kamrater i andra skolor att vi kan mer än många andra, och det säger syskon och kamrater på gymnasiet också. Även om det har varit jobbigt så är det bra (men några tyckte att man fick lära sig onödigt mycket).*
- *Man har fått mycket större förståelse för världen., t.ex. om sårbara platser, stor förståelse för hur andra har det.*
- *Det fungerar bra med resurstid och stöd när man behöver mer hjälp. Det finns alltid någon att vända sig till om man behöver hjälp och skolan är bra på att sätta in stöd när det behövs, i alla fall i de teoretiska ämnena. En grupp tyckte att det var svårare att få hjälp i de praktiska ämnena.*
- *Ofta kan man få hjälp på lektionerna också men en del lärare förklarar inte tillräckligt när man frågar, eller tar sig inte tillräckligt med tid. Då kan man känna sig dum.*
- *En del lärare informerar bra och ger mycket positiv uppmuntran, då blir man peppad att plugga mer. Men alla lärare förklarar inte tillräckligt vad man ska lära sig och ger inte tydlig respons på uppgifter, så att man inte får veta vad som är bra och inte. /---/ Får man inte det blir man osäker på vad man kan.*

Tidigare har vi ibland mött inställningen att möjligheterna att få hjälp om man behöver, syftar på *möjligheterna att nå de allra högsta betygen*. Om man inte har fått dem fast man har ansträngt sig, betyder det att man inte har fått tillräcklig hjälp. Generellt finns en märkbar prestationsstress, och det är inte ovanligt att elever tycker att lägre betyg än A:n och B:n är ett misslyckande. Att motverka detta och styra över fokus från betygsresultaten till lärandet och kunskapsinnehållet, är en stor utmaning för lärarna. I årets samtal var fokus på höga betyg inte lika tydligt utan eleverna pratade mer om själva kunskaperna och färdigheterna, vilket vi ser som något mycket glädjande. Däremot talade eleverna mycket om hur viktigt det är att få bra respons på sina uppgifter och mycket positiv uppmuntran, oavsett vilken nivå man ligger på. De tyckte att lärarna var olika bra på det.

Utfall av insatserna för elever i årskurs 6

Höstterminen 2022 tog vi in 104 elever i årskurs 6, från drygt trettio olika skolor. Det finns specificerade kunskapskrav för betygssättningen i slutet av årskurs 6, som beskriver vad eleverna ska ha lärt sig i årskurserna 4–6. När vi sätter betyg på vårterminen i årskurs 6 gör vi det utifrån de kunskaper och förmågor eleverna har visat under året i Katarinaskolan, men i stor utsträckning avspeglar betygen också vad eleverna har lärt sig under sina fem första skolår. De resultaten de har uppnått i slutet av årskurs 6 ser vi som avstamp för det fortsatta arbetet under årskurserna 7–9, med inriktning på kunskapskraven för grundskolans slutbetyg.

I årskurs 6 får eleverna sammanfattningsbetyg i humanstudier (SO-ämnena) och naturvetenskaper (NO-ämnena). Det innebär att de får betyg i elva ämnen. Åtta av eleverna hade därutöver betyg från modersmålsundervisning i annat språk än svenska.

Tre av eleverna i årskursen hade mycket stora problem med skolnärvaron och var frånvarande en stor del av läsåret. De hade streck i alla eller en stor del av sina skolämnen. (Streck innebär att elevens kunskaper inte kan bedömas på grund av elevens frånvaro.) Ytterligare två elever hade stora svårigheter att klara måluppfyllelsen i alla sina betygsämnen och fick betyget F eller streck i fyra skolämnen eller fler (betyget F är inte godkänt). Båda saknade godkänt betyg i matematik, en av dem även i svenska. Därtill hade 8 elever F eller streck i ett ämne: svenska i två fall, idrott i två fall, engelska, matematik, slöjd och hemkunskap. 1 elev hade F i två ämnen: teknik och modersmål.

Eleverna i årskurs 6 gör nationella prov i svenska, engelska och matematik. På proven fick Katarinaskolans elever högst resultat i engelska, ungefär motsvarande betyget B i genomsnitt. Det var dock ganska stort bortfall, resultatet baseras på de 88 elever som genomfört alla provdelar. I matematik och svenska låg genomsnittresultaten mellan nivå C och D (i de ämnena hade 98 respektive 97 elever fullständiga provresultat). Alla elever med fullständiga provresultat klarade godkänd nivå i engelska. (Se tabell – högsta betyget A har meritvärde 20, därefter räknas betygen i fallande skala till lägst godkända betyget E som har meritvärde 10.)

ÅRSKURS 6, 2023: NP-RESULTAT OCH VÅRTERMINSBETYG

Ämne	Ej godkända prov, antal	Provresultat som meritvärde, i genomsnitt	Betyg som meritvärde, i genomsnitt**	Differens betyg - provresultat	Högre betyg än provresultat*, antal	Lägre betyg än provresultat*, antal
En	0	17,4 (88 elever)	16,6	-0,8	5 (5+0)	20 (13+7)
Ma	3	13,9 (98 elever)	13,8	-0,1	14 (8+6)	8 (4+4)
Sv	3	13,4 (97 elever)	13,0	0,4	12 (11+1)	16 (7+9)

*könsfördelning inom parentes (flickor + pojkar)

** beräknat på samtliga elever

Av eleverna med fullständiga provresultat, dvs. resultat från samtliga delprov, hade en elev underkänt resultat i både matematik och svenska, ytterligare två hade underkänt i matematik och två i svenska. I engelska hade alla godkända provresultat. De som hade underkända provresultat i svenska och matematik fick också F i terminsbetyg. Det fick också en elev med svagt godkänt resultat i svenska, och en med svagt godkänt resultat i engelska.

Flertalet elever har fått samma vårterminsbetyg som de har provresultat, men i en hel del fall har eleverna ett annat betyg. Intervallerna mellan betygsstegen är ganska små, och oftast rör det sig om en elev med svagt provresultat inom betygsnivån som får ett lägre vårterminsbetyg, eller en elev med starkt resultat som får ett högre betyg. I ett fall (i engelska) är differensen mellan provresultat och vårterminsbetyg två steg.

Utfall av insatserna för elever i årskurs 7

I årskurs 7 får eleverna separata betyg i de tre NO- och fyra SO-ämnena, men de läser inte hemkunskap. Detta ger sammanlagt 16 betygsämnen. Till det kommer betyg i annat modersmål än svenska i förekommande fall. Sex av eleverna i årskursen hade betyg i annat modersmål. Fyra elever i årskursen hade så pass omfattande svårigheter med skolgång eller studier att vi bedömt att de behöver särskilt stöd i stället för att läsa modernt språk som språkval (språk 3). En elev har haft mycket omfattande frånvaro och knappast varit i skolan alls, och har fått streck i alla ämnena hen har läst under året. Ytterligare ett par elever har haft en oroande hög frånvaro som har påverkat skolresultatet.

Utöver eleven med streck i alla ämnen har 11 elever i årskurs 7 betyget F, eller i några fall streck i stället för betyg, i ett eller flera ämnen. 4 av dem saknar godkänt betyg i ett ämne (en i idrott, en i tyska och två i spanska), 2 saknar godkänt betyg i två ämnen (spanska och biologi i ett fall, geografi och samhällskunskap i ett fall). 5 elever saknar godkända betyg i fyra ämnen eller fler – däribland matematik i ett fall, svenska i ett fall och både matematik, svenska och engelska i ett fall.

Utfall av insatserna för elever i årskurs 8

I årskurs 8 börjar eleverna läsa språk 4, språk som elevens val, och får betyg också i det. Det ger 17 betygsämnen. Tio av eleverna i årskursen hade därutöver betyg i annat modersmål än svenska.

Fem av eleverna hade mycket stora frånvaroproblem och var nästan inte i skolan alls under stora delar av skolåret. De fem är inte medräknade i siffrorna nedan. Ytterligare två var frånvarande i sådan utsträckning att det påverkade deras resultat i hög grad.

16 elever hade så pass omfattande svårigheter att vi bedömt att de har behövt en begränsning av studieplanen och extra stödinsatser i stället för att läsa två moderna språk (se mer ovan).

Om vi räknar bort de fem med störst närvaroproblem saknade 10 elever godkända betyg i ett eller flera av de ämnen som ingick i deras studieplan. 4 elever hade F i ett ämne (svenska, engelska, samhällskunskap, språk 4) och 1 elev hade streck i ett (modersmål). 1 elev hade F i två ämnen (språk 4 och samhällskunskap). Eleven med fyra ämnen bortanpassade hade F i två ämnen (matematik och samhällskunskap). 3 elever hade F eller streck i fyra ämnen eller fler, däribland matematik i ett fall och svenska i ett.

Vi är särskilt bekymrade över att vi har flera elever som trots stora stödinsatser inte har lyckats nå godkänd nivå ett av ämnena svenska, matematik och engelska. Godkända betyg i de ämnena krävs för behörighet till gymnasiet.

Utfall av insatserna för elever i årskurs 9

Slutbetyg

Våren 2023 gick 102 elever ut årskurs 9 och fick slutbetyg från Katarinaskolan. 94 av dem (92,1 %) var behöriga till gymnasiet. För gymnasiebehörighet krävs godkänt betyg i 12 ämnen för högskoleförberedande program och 8 ämnen för yrkesförberedande program, däribland svenska, matematik och engelska.

I slutbetyget ingår alla ämnen eleven läser i grundskolan. Elever som läser både språk 3 och språk 4 får betyg i 18 ämnen, och om de därutöver läser annat modersmål än svenska får de 19 ämnesbetyg. Utifrån ämnesbetygen räknar man fram ett meritvärde som används vid ansökan till gymnasiet. Man utgår från de 16 bästa betygen, vilket motsvarar de obligatoriska ämnena i grundskolan. Därefter får elever som har slutbetyg i språkvalet från årskurs 6 (det vi kallar för språk 3) lägga till det, vilket ger ett meritvärde beräknat på 17 ämnen. Det högsta betyget A har meritvärde 20, därefter räknas värdet ner i fallande skala till det lägst godkända betyget E som har meritvärde 10. Ämnesbetygens siffror summeras sedan, så att det högsta möjliga meritvärdet blir 340 för betyget A i 17 ämnen, däribland språkval. Det genomsnittliga meritvärdet för eleverna som gick ut nian i Katarinaskolan våren 2023 var 255,5, vilket motsvarar betyget C i genomsnitt. 31 (30,4 %) elever hade meritvärde på 300 eller mera. Nio av dem hade 330 eller mera.

Fem elever hade problematisk frånvaro i sådan utsträckning att de nästan inte var i skolan alls, eller i mycket liten utsträckning. De fick därför streck i många av sina skolämnen och var inte behöriga till något nationellt gymnasieprogram. Av de övriga 97 eleverna hade 17 så pass omfattande svårigheter att vi gjorde bedömningen att de behövde en begränsning av studieplanen och extra stödinsatser i stället för att läsa två moderna språk, och i vissa fall fler ämnen. Flertalet av dem klarade åtminstone de flesta av sina övriga ämnen, men trots omfattande stödinsatser uppnådde tre elever inte studiemålen för matematik och fick därför F i betyg. Det innebär att de, liksom de fem med störst frånvaroproblematik, inte var behöriga till gymnasiet. (I tabellen på sid. 21 är även de fem med störst frånvaroproblem inräknade.)

75 elever (73,5 % av samtliga) hade godkänt betyg i alla ämnen som ingick i deras studieplan. Av de övriga hade 18 elever F eller streck i 1 ämne: språk 4 i nio fall, språk 3 i sex fall, idrott i ett fall och matematik i två fall (av vilka en inte heller läste de naturvetenskapliga ämnena); 2 elever hade F eller streck i två ämnen: fysik och kemi i ett fall, idrott och språk 4 i ett fall; och 7 elever hade F eller streck i fyra ämnen eller fler (däribland de fem med störst frånvaroproblematik).

Vi ser att språken, och särskilt språk 4, sticker ut bland de ämnen eleverna inte har klarat, och vi har märkt att en del elever ibland tycker att det inte är så viktigt med språk eftersom det går bra att gå vidare till gymnasiet utan betyg i modernt språk. Några av eleverna som inte fick godkänt betyg i språk 4 hade på förhand bestämt sig för att de inte skulle satsa på det. I de moderna språken kan det också vara extra svårt att komma i kapp om man har missat mycket, eftersom det för de flesta inte finns så mycket andra möjligheter att lära sig dem än i skolan (till skillnad från t.ex. engelska och svenska, som man kan träna på i många andra sammanhang också).

Men de flesta lyckas bra med sina språkstudier: 89 elever (87,2 % av samtliga) fick godkänt betyg i minst ett modernt språk utöver engelska och eventuellt modersmål (normalt språk 3, språk 4 i fyra fall). 67 elever (65,7 % av samtliga) klarade studierna i två moderna språk med godkänt betyg. En av dem läste båda språken på språk 3-nivå, och tre läste även modersmål.

SLUTBETYG VÅRTERMINEN 2023, JÄMFÖRT MED TIDIGARE ÅR

	Antal med slutbetyg	Godk. känt i alla ämnen, andel	Andel behöriga till gymn.	Meritvärde i genomsnitt	Andel meritvärden på minst 300	Godk. känt i s3+s4, andel	Stöd i stället för s4 antal	Stöd i stället för s3, antal	Saknar godkänt betyg i 1 ämne, antal	Saknar godkänt betyg i fler ämnen, antal
VT -23	102	73,5%	92,5%	255,5	30,4%	65,7	18	10 (4*)	18	9
Vt -22	97	86,6%	92,8%	268,8	29,9%	81,4%	13	8 (1*)	4	9
Vt -21	97	94,8%	99,0%	270,2	30,9%	80,4%	16	5	2	4
Vt -20	98	90,8%	97,9%	266,4	24,5%	83,7%	11%	7 (3*)	6	3
Vt -19	97	92,8%	97,9%	272,4	31,9%	83,5%	12%	3	6	1

* antal som ändå läst s4 med godkänt betyg

Jämför vi det genomsnittliga meritvärdet 2023 med tidigare år ser vi att det ligger lite lägre. Andelen elever med höga resultat är dock inte lägre, snarare en aning högre än genomsnittet för de senaste fem åren. Det är snarare spridningen som har ökat. Andelen elever med godkänt slutbetyg i alla sina ämnen, liksom andelen med betyg i två språk, är också lägre än tidigare år. Det hänger samman med att vi i år har haft fler elever i årskursen med tydligt stödbehov, och då är det i första hand språkstudierna vi reducerar. De flesta av dem har vi dock kunnat hjälpa till gymnasiebehörighet. De två senaste åren har vi dock haft något fler elever än tidigare som inte har uppnått gymnasiebehörighet. Detta hänger i stor utsträckning samman med ökningen av den problematiska frånvaron.

Resultat på nationella prov i årskurs 9

Eleverna i årskurs 9 skriver nationella prov i sex ämnen: svenska, engelska, matematik, ett SO-ämne (humanstudier) och ett NO-ämne (naturvetenskaper). Proven i orienteringsämnena fördelas slumpvis till skolorna och våren 2023 blev Katarinaskolan tilldelad ämnena kemi och samhällskunskap. Dessa prov är obligatoriska för skolorna. Varje prov består av två eller tre delprov, och resultaten på dem räknas samman till ett provbetyg enligt centrala anvisningar. Utöver de obligatoriska proven genomför Katarinaskolan motsvarande prov i modernt språk (Skolverkets prov för bedömningsstöd). Eftersom vi inte har ett samlat provbetyg på dem kan vi inte jämföra resultaten på språkproven med övriga ämnen. Elevernas slutbetyg i språket stämmer oftast väl överens med tendensen i provet.

Våra elever brukar klara ämnesproven i engelska bäst. Det genomsnittliga provresultatet är mycket bra också i år, något över näst högsta betyget B. Därefter kommer provresultaten i samhällskunskap, som ligger närmare betyget B än betyget C, och resultatet i kemi som motsvarar betyget C. Provresultaten i svenska ligger något under betyget C och i matematik mellan betygen D och C. Också detta motsvarar i stort hur utfallet brukar bli.

NP-RESULTAT FÖR ÅRSKURS 9 år 2023

Ämne	Antal ej godkända	Provresultat som meritvärde, genomsnitt	Jämfört m. föreg. läsår	Slutbetyg, genomsnittligt meritvärde	Differens slutbetyg – provresult.	Högre slutbetyg än provbetyg*, antal	Lägre slutbetyg än provbetyg*, antal
En	0	17,7 (95 elever)	-0,7	17,7	-/+0	14 (11+3)	1 (0+1)
Ma	4	13,9 (92 elever)	+0,9	13,7	-0,2	22 (13+9)	0
Sv	2	14,2 (93 elever)	-0,8	15,3	+1,1	38 (28+10)	5 (0+5)
NO (ke)	2	15,1 (89 elever)	-0,4 (fy)	14,3	-0,8	9 (7+2)	6 (2+4)
SO (sh)	1	16,5 (91 elever)	-0,1 (hi)	15,9	-0,6	10 (8+2)	0

* könsfördelning inom parentes (flickor + pojkar)

I tabellen visas provresultaten och de genomsnittliga slutbetygen i provämnena. Jämförelsegrupperna är inte helt identiska eftersom elever som var frånvarande vid något av provtillfällena och därför inte har fullständiga provresultat inte är medräknade i resultatredovisningen, medan betygsgenomsnittet är beräknade på alla elever i årskursen. Meritvärdena för jämförelse är framräknade efter samma princip som meritvärdena för gymnasieintagningen (se ovan).

Slutbetyg jämfört med resultat på nationella prov

Det är värt att betona att slutbetygen ska sättas utifrån en helhetsbedömning av elevens måluppfyllelse i ämnet i förhållande till kursplanernas centrala innehåll och betygskriterierna, även om lärarna särskilt ska beakta provresultaten vid betygssättningen. De nationella proven ska hjälpa läraren att lägga bedömningen på rätt nivå, men de är inga examensprov för den enskilda eleven. De kan av praktiska skäl inte omfatta ämnets hela bredd, och normalt har eleverna långt fler tillfällen att visa sina kunskaper och färdigheter.

De flesta av Katarinaskolans niondeklassare har fått samma betyg på de nationella proven som slutbetyg i det aktuella ämnet, men i en hel del fall skiljer det sig åt. Det är ganska korta steg mellan de olika betygsnivåerna och ibland har elever med starka provresultat inom ett betygssteg fått närmast högre slutbetyg, och elever med svaga resultat fått närmast lägre slutbetyg. I ett fåtal fall är differensen två steg – då kan det t.ex. handla om elever som har en god ämnesmässig förmåga men som har svårt att hantera provsituationen där det ställs höga krav på att man ska kunna komma igång i tid och prestera under press, eller som har varit fallet för några i svenska, elever med en god skrivförmåga som har missförstått uppsatsämnet och därför inte fått godkänt på den provdelen. Ibland kan också provet uppenbara kunskapsluckor som är av sådan art att de kan rättas till innan läsåret är slut – proven genomförs en till två månader före avslutningen. Så har t.ex. de två eleverna som fick underkänt på provet i svenska, två av de fyra som fick underkända resultat på proven i matematik, en av de två som fick underkänt i kemi och den elev som fick underkänt i samhällskunskap, kunnat erhålla godkända slutbetyg i det aktuella ämnet. En annan faktor för differens mellan provbetyg och slutbetyg är att kraven för hur provbetygen sätts

skiljer sig något från reglerna för betygsättning, särskilt när det gäller hur de olika delprovets resultat sammanvägs till ett provbetyg.

Trots detta är skillnaden mellan de genomsnittliga provbetygen och slutbetygen ganska små på Katarinaskolan, sett till genomsnittet för hela elevgruppen. I de flesta ämnena är slutbetygen på samma nivå som provresultaten eller något lägre. I år sticker svenskan ut med tydligt högre slutbetyg än provresultat. Skillnaderna härar framför allt från två av de fyra klasserna i årgången.

Sammanfattning och slutsatser av måluppfyllelsen gällande studieresultat

Många av Katarinaskolans elever har goda förutsättningar att lyckas med sina studier. Våra elever går vidare till fortsatta studier, väl förberedda. De flesta har haft goda möjligheter att nå långt i sin kunskapsutveckling. Det genomsnittliga studieresultatet för avgångseleverna ligger runt betyget C i genomsnitt, beräknat utifrån det genomsnittliga meritvärdet för 17 skolämnen. Det är visserligen något lägre än tidigare år, men det är fortfarande ett bra resultat. I år har vi dock haft något fler elever än vanligt med mycket omfattande problematisk frånvaro, och ytterligare några med betydande studiesvårigheter. Det avspeglas bl.a. i att det är färre elever än vanligt som har klarat att läsa två moderna språk med godkända betyg; omkring två tredjedelar av eleverna, jämfört med runt fyra femtedelar tidigare år. Men andelen elever med höga betyg har inte minskat utan ligger oförändrat på runt 30 % (mätt som meritvärden på 300 eller mer, dvs drygt betyget B (det näst högsta betyget) i genomsnitt i 17 ämnen). Det visar att vi trots att vi lägger stora resurser och mycket engagemang på att hjälpa dem med störst svårigheter också kan hjälpa många att nå riktigt långt i sin kunskapsutveckling. Men vi märker att en del elever pressar sig hårt i sina ambitioner att få höga betyg, och vi ser en del fall av stressrelaterad ohälsa.

Också i de yngre årskurserna har vi ett oroväckande stort antal elever med betydande studiesvårigheter och omfattande problematisk frånvaro. Arbetet med att försöka följa och stödja de elever som är borta mest tar allt mer av lärarnas tid, och mycket stora delar av elevhälsans resurser går till detta. Sammantaget konstaterar vi att vi lägger en allt större del av vårt arbete på elever som inte kommer till skolan. Vi hade gärna lagt åtminstone en del av den tiden på dem som faktiskt är här.

Genomsnittresultaten på de nationella proven i årskurs 9 ligger i de flesta ämnena nära slutbetygsnivån, även om det finns avvikelser. Genom vad vi hör från före detta elever som gått vidare till gymnasiet, och från samtal med personal på gymnasieskolor som tar emot våra elever, vet vi att de som har gått i Katarinaskolan brukar ha med sig kunskaper och färdigheter som motsvarar deras betyg. De har inte bara vana vid att planera sina studier, vid att söka och bearbeta information och vid att redovisa sina kunskaper på olika sätt (som till exempel genom uppsatsskrivande och muntlig framställning), utan de har också goda baskunskaper i sina skolämnen.

Åtgärder för utveckling (4:II, kunskapsutveckling)

Vi behöver fortsätta vår strävan att hjälpa alla elever att klara kraven för minst godkända betyg. Därför ska vi arbeta vidare med de medel vi redan har: tidiga kunskapsdiagnoser för att identifiera vilka elever som behöver stöd, stödgrupper på variatid för dem som behöver extra tid och

uppmuntran, läsläsningshjälp, resurs- och stödgrupper i stället för språkstudier för de elever i årskurserna 8 och 9 som behöver ännu mer lärarstöd för att klara målen i de ämnen de behöver ha godkända betyg i för sin fortsatta utbildning på gymnasiet, och riktade insatser på individnivå för dem med störst behov.

Vi har noterat att för flera av de elever som lätt blir så stressade att det slår över i ångest, är ett starkt kontrollbehov och oro över att inte veta exakt vad som behöver göras en del av bakgrunden – något som blir särskilt svårt för dem om oron också leder till ökad frånvaro. Därför vill vi arbeta för en bättre struktur och ökad tydlighet i den information om undervisningens innehåll vi ger i vår skolplattform. Till nästa läsår byter vi skolplattform, från SchoolSoft till Meitner, vilket vi hoppas ska ge oss bättre förutsättningar för det. Informationen eleverna kan få där kan dock aldrig helt ersätta den kommunikation som sker i klassrummet, därför är arbetet för att motverka problematisk frånvaro en prioriterad uppgift (se mer om problematisk frånvaro i avsnittet om bemötande, sid 8).

För de elever som har svårast att lyckas med sina studier är ofta en problematisk skolfrånvaro en del av bilden. Vi har också några få elever, särskilt i årskurs sex och sju, som har så stora svårigheter att följa skolarbetet att de inte klarar att vara i klassrummet med klassen under en längre tid, eller som är på en inlärningsnivå som är långt under kursplanen för årskursen. Under läsåret har vi skapat en särskild lokal för dem, där de ska kunna arbeta med anpassade uppgifter i lugn och ro med mycket vuxenstöd under en stor del av sin tid i skolan: Pax. Vi ser dock att det inte har varit tillräckligt, så vi ska gå vidare och inrätta en *särskild undervisningsgrupp* för de här eleverna med hela ansvaret, både för undervisningen och omhändertagandet, flyttat från ursprungsklassen till Pax, som nu blir en egen ”klass”. För att finansiera detta behöver vi ta in motsvarande antal elever i de ursprungliga klasserna.

På Katarinaskolan är vi angelägna om att alla elever ska få möjlighet att utvecklas i enlighet med sina förutsättningar och nå så långt som möjligt i sina studier. Därför är det viktigt att vi fortsätter att möta alla med höga förväntningar. Ambitionen att hjälpa elever med studiesvårigheter av olika slag att klara kraven för godkända betyg får inte betyda att vi stannar där, eller att vi glömmer bort att satsa också på dem som har förutsättningar att nå goda studieresultat. Ett viktigt utvecklingsområde är därför att fortsätta att erbjuda stimulerande utmaningar för dem som har lätt för sig. Samtidigt behöver vi hjälpa dem som ställer alltför höga krav på sig själva med stressreducerande strategier. Nästa läsår planerar vi för återkommande hälsotemaveckor för att främja strategier för ökat välmående. Vi behöver också fortsätta strävan att förskjuta tyngdpunkten från bedömning till undervisning och få med oss eleverna (och deras vårdnadshavare) på att se lärandet och kunskaperna som det viktigaste, inte betyg och poäng. Gör man så gott man kan är man duktig, oavsett vilken betygsnivå det leder till! Vi hoppas att de förändringar i betygssystemet som gäller från och med det här läsåret, med större betoning på helhetsbedömning och mindre på separata kunskapskrav, på sikt ska vara till hjälp för detta.

4.III: Elevernas inflytande och ansvar

Utgångspunkter

De demokratiska principerna att kunna påverka, ta ansvar och vara delaktig, skall omfatta alla elever. Elever ska ges inflytande över utbildningen. De ska fortlöpande stimuleras att ta aktiv del i arbetet med att vidareutveckla utbildningen och hållas informerade om frågor som rör dem. Informationen och formerna för elevernas inflytande ska anpassas efter deras ålder och mognad. Eleverna ska alltid ha möjlighet att ta initiativ till frågor som ska behandlas inom ramen för deras inflytande över undervisningen (Lgr22 kapitel 2.3, s.15)

Ambitionen som uttrycks i skolans styrdokument om elevinflytande ligger väl i linje med Katarinaskolans människosyn, och skolan ansluter också till de formuleringarna i sin egen läroplan (KL 04 s.3). Vår ambition är att varje elev ska känna sig som en delaktig och ansvarig person i den arbetsgemenskap skolan utgör. För att främja detta använder vi oss regelbundet av så kallade cirkelsittningar (enligt samtalsmetodiken Reparativ rättvisa, se ovan, avsnitt 4.I), då var och en får uttala sig om aktuella frågor och bli lyssnad till av lärare och kamrater.

Vi tror att det är lättare för elever som känner sig delaktiga att ta ansvar för sin skolsituation. Det gäller både ansvaret för det egna skolarbetet, och ansvaret att tillsammans med andra hjälpa till så att viktiga verksamheter i skolmiljön fungerar så bra som möjligt, och för att främja en god arbetsmiljö för alla. Därför har vi genom åren byggt in en rad olika inslag i skolverksamheten för att främja detta:

- Under *varia* (schemalagda tillfällen när eleverna i stor utsträckning kan välja vad de ska ägna sig åt) får eleverna möjlighet att träna sig på att ta ansvar för sina studier, genom att välja vilka ämnen och uppgifter de ska arbeta med.
- På variatid kan också elever med olika ansvarsuppgifter träffas och arbeta med sina frågor; eller öva ansvarstagande genom att delta i kör, ensemble och arbetsgrupper inför olika evenemang, och därigenom bidra till högtid och underhållning för hela skolan.
- För att tillgodose elevernas inflytande finns klassråd och elevråd.
- Elevrepresentanter medverkar vid skyddsron.
- Skolans ordningsregler diskuteras i klasserna.
- Elevarbetsgrupper är med och organiserar skolans återkommande traditioner, som karnevalsfest och avslutningsfest, och andra evenemang.
- På den mer praktiska nivån hjälper elever enligt rullande schema till i matsalen och i elevcafeterian, och de hjälper vaktmästaren med klottersanering och smärre reparationer.
- Vi har ambitionen att eleverna i sina undervisningsgrupper ska vara med och diskutera ämnesinnehåll, arbetsmetoder och examinationsformer. Varje termin inbjuds eleverna att göra självvärderingar för att reflektera över sitt lärande och stimuleras att ta ansvar för det.
- I slutet av varje läsår hålls utvärderingssamtal i klasserna om skolarbetet och skolvardagen i allmänhet.
- Elever i årskurs 9 ansvarar för att hålla föredrag vid morgonsamlingar, då de talar inför en fullsatt samlingsal.
- I samband med prao får eleverna ta ansvar genom öva sig på att ta kontakt med arbetslivet för att själva söka sin plats (självklart får de hjälp om de behöver).
- Från och med den andra terminen i skolan får eleverna själva leda sina utvecklingssamtal (under lärarens överinseende).

- Under årskurs nio arbetar vi med demokratifrågor som tema i humanstudierna (SO-ämnena), vilket stimulerar elevernas reflektion om delaktighet, inflytande och ansvar i ett vidare perspektiv.
- Eleverna tar del av resultat från enkäter och diskuterar det i klasserna.

Insatser under läsåret 2022–2023 (4:III, inflytande och ansvar)

Efter att under ett par läsår ha behövt begränsa eller anpassa våra rutiner på grund av pandemin, har vi nu fullt ut kunnat återgå till våra traditioner. Så har eleverna hjälpt till i arbetet i cafeteria, matsal och vaktmästeri, eleverna i årskurs 9 har kunnat hålla föredrag för en nästan fullsatt Slottsbiograf och ämnesvaria, med stor frihet för eleverna att välja mellan olika ämnessalar med ämneslärare i blandade årskurser, har varit standard.

Elevrådsstyrelsen har träffats löpande under året, och hållit regelbundna elevrådsmöten med representanter från klasserna. De organiserade också några trivselaktiviteter för hela skolan, t.ex. julmys med fika och pynttävling inför jullovet och bullar till alla på kanelbullens dag, och under vårterminen en schackturnering för intresserade elever (detta gjordes också förra läsåret).

En svårighet i elevrådets arbete har varit att hitta bra rutiner för att framföra önskemål till rektor och sedan återkoppla till klasserna vad som görs (eller inte kan göras), tillräckligt nära in på elevrådsmötena för att eleverna ska uppleva att de får svar – uppmärksamhetsspannet är ofta ganska kort och går det för lång tid hinner de glömma vad det handlade om. Vi har under läsåret försökt hitta bättre former för detta men det har inte slagit igenom fullt ut.

En insats av helt annat slag är att vi har inlett en satsning på att successivt byta ut möbler och utrustning i klassrum och uppehållsrum. Många möbler har hängt med länge och blivit ganska slitna, och förhoppningen är att det ska bli lättare att motverka klotter och nedskräpning när det är nytt och fräscht.

Resultat och måluppfyllelse 2022–2023 (4:III, inflytande och ansvar)

Alla som arbetar på Katarinaskolan har ambitionen att vara lyhörda för elevernas behov och önskemål. Hur väl vi lyckas med det råder det olika uppfattningar om; och i lärarenkäten är detta det mål där uppfattningarna om måluppfyllelse skiljer sig åt mest. Lärarna tycker också att det är ett spretigt mål som innehåller flera olika separata frågor som är svåra att göra en sammantagen bedömning av. Generellt tycker lärarna att eleverna tar stort ansvar för sina studier men mindre ansvar för den gemensamma arbetsmiljön i skolan – i praktiken är det stora flertalet av eleverna ansvarsfulla medan några få ägnar sig åt sådant som stör och förstör. Det senare får stort genomslag i lärarnas vardag eftersom det tar en påfallande stor del av deras uppmärksamhet i anspråk och ger dem mycket merarbete. Det mesta är inte illa ment utan avsett som skoj, men upplevs inte alltid så av omgivningen. Det här läsåret hade vi en grupp elever i årskurs 9 som ägnade sig åt omogna upptåg och gärna tog plats på andras bekostnad, förde oväsen och bar sig åt på sätt som påverkade både ungdomar och vuxna i omgivningen negativt. Vad gäller elevinflytande i undervisningen upplever lärarna att de strävar efter att bjuda in eleverna att diskutera former och innehåll, inom de ganska snäva ramar som kursplaner och betygskriterier

innebär, men att det är olika i vilken utsträckning eleverna ser det och tar vara på det. Någon pekar också ut svårigheter med att få klass- och elevråden att fungera bra.

Genom åren har vi fått lägre skattningar av uppfyllelsen av detta mål än av de övriga målen. Det är dock frågor lärarna uppger att de arbetar mycket med, och över tid har utvecklingen gått åt rätt håll även om det skiljer lite mellan åren. I år låg lärarnas skattning av måluppfyllelsen på 75,0 %, både i det egna arbetet och för skolan som helhet. Det är något lägre siffror än förra läsåret. Några representativa kommentarer från lärarenkäten:

- */Jag gör/ så mycket som jag kan vad gäller att låta elever i olika sammanhang påverka innehåll och arbetssätt – utifrån vad kursplaner och de ekonomiska och fysiska förutsättningarna tillåter. Vi är kanske lite hårda gentemot oss själva på den här punkten ibland.*
- *För mig är det här ett prioriterat område – och är också kopplat, tror jag, till /---/ information om utbildningen. Med bättre förståelse av vad mål och kriterier innebär förstår eleverna bättre vad de kan ha inflytande över.*
- *Mina elever får möjlighet att ha inflytande men tar den sällan. De vill inte vara med i elevrådet och säger inte så mycket när jag frågar dem om examination m.m.. Det fungerar bättre när de har slutet omröstning och får välja mellan två saker.*
- *Vore bra med omformulering av frågan tycker jag. Ta ansvar för arbetsmiljö bör ligga för sig. Här tycker jag att /vi/ skulle kunna bättre.*
- */Vid utvärderingsdagen/ fanns ett missnöje med svaren på deras förslag och klagomål via elevrådet. Jag ser det som bekymmersamt att de inte upplever sig hörda. Samtidigt speglar deras åsikt ett stort engagemang i den demokratiska processen.*
- *Många elever har svårt att se hur de själva påverkar och påverkas av sin arbetsmiljö. Här kan jag nog bli bättre på att visa dem.*
- *Bra att de får vara med och tycka till om skolmiljön, och måla och fixa på skolgården. Jag tror att det är jättebra att involvera dem på sådana sätt, även att de får fixa när de har haft sänder något.*
- *Nedskräpning och klotter har blivit bättre men borde bli ännu bättre. Prata mer, och följ upp.*

Eleverna brukar generellt ge uttryck för att de uppskattar att t.ex. få vara med och resonera om arbets- och redovisningsformer, men att de inte alltid uppfattar detta som medinflytande. Ofta hör vi att de tycker att det är lättare att prata direkt med de vuxna än att engagera sig i elevrådet, som upplevs som trögt. I kommunens elevenkät för årskurs 8 (där vi bara hade svar från tre av våra klasser, se ovan) svarade 81 % att de tycker att lärarna lyssnar, och 75 % att lärarna tar hänsyn till elevernas uppfattning. Det är något högre än föregående år. I regionens enkät *Liv och hälsa* fanns ingen motsvarande fråga, men det finns en fråga om huruvida lärarna uppmuntrar aktivt deltagande i elevrådet. Mellan 50 % (pojkar i årskurs 7) och 59 % (pojkar i årskurs 9) uppger att lärarna gör det.

Eleverna i niornas fokusgrupper tyckte att de hade fått mycket träning på att ta ansvar för sina studier, vilket kändes betryggande inför gymnasiet. De tyckte att det oftast är lätt att prata med de vuxna, att det är bra med klassråd när man kan prata med lärarna om vad man tycker och att det alltid finns möjlighet att gå till rektor, skolsköterskan eller kurator om man vill något. De menade också att finns goda möjligheter att engagera sig för inflytande om man vill, men de flesta väljer att inte lägga tid på det. I ett par av grupperna fanns elevrådsaktiva som tyckte att det tar för lång tid att åstadkomma något eftersom lärare och skolläda gör saker för långsamt, och att återkopplingen de fick från skolläda om saker som inte fixades var för dålig. Då är det lätt att tappa lusten, menade de. De som inte själva var aktiva tyckte att elevrådet behöver bli bättre på återkoppling till klasserna, för man upplever att de inte gör så mycket.

Något de flesta eleverna i fokusgrupperna har uppskattat mycket är variasystemet. Det tycker

att det ger bra träning i ansvarstagande och uppskattar möjligheten att välja både vad man ska arbeta med, och med vem. Några tyckte att det är värdefullt att kunna träffa andra ämneslärare än sina egna och få nya infallsvinklar. De uppskattar också när lärare bjuder in till särskilda genomgångar eller fördjupningar, som inte ryms i den lärarstyrda undervisningen. Varia i de praktisk-estetiska ämnena lyfts fram särskilt av några. Men några elever tycker att de inte utnyttjar variatiden som de skulle behöva, de är trötta sent på dagen och ”det är risk att man slappar i stället”, sa någon.

Ofta har vi sett att engagemanget för elevrådsfrågor, liksom för festligheter och evenemang av olika slag, är större hos de yngre eleverna än hos de äldre. Eleverna i årskurs 9 uppger ofta att de inte vill ta tid till sådant utan koncentrera sig på studierna. Det är framför allt under variatid de upplever en tidskonkurrens, eftersom elevrådsmöten och andra planeringsmöten mest äger rum då. I år har vi dock haft flera elevrådsaktiva i årskurs 9, vilket vi tycker är glädjande.

Sammantaget gör skolledningen bedömningen att vi når delaktighetsmålen väl när det gäller lyhördhet för eleverna i allmänhet. Vi har välfungerande rutiner för att eleverna ska kunna växa in i ökat ansvarstagande för sina studier. De elevledda utvecklingssamtalen fungerar väl. Vi har även bra rutiner för att eleverna ska kunna lämna konstruktiva bidrag till viktiga vardagsfunktioner genom elevtjänst i matsal, cafeteria och vaktmästeri. Strukturerna för inflytande genom elevråd klassråd är i grunden bra, men rutinerna behöver utvecklas ytterligare så att eleverna kan se att det är meningsfulla sammanhang att verka i och få träning i hur representativ demokrati kan fungera. Vi kan nog också uppmuntra eleverna mer att engagera sig i elevrådet.

Åtgärder för utveckling (4:III, inflytande och ansvar)

På en övergripande nivå vill vi vårda lyhördheten för elevernas behov och önskemål i allmänhet. Vi vill också utveckla rutinerna för återkoppling mellan leden klassråd – elevråd – skolledning, så att klassråden och elevrådet kan bli en tydligare kanal för elevinflytande i olika frågor, och så att de elevrådsaktiva kan se att deras önskemål tas på allvar vare sig vi kan tillgodose dem eller ej.

När det gäller arbetet i klassrummet och undervisningens utformning är det viktigt att vi behåller ambitionen att hålla eleverna delaktiga, och att öka elevernas medvetenhet om vad det kan innebära i praktiken. När det gäller ansvaret för skolmiljön behöver vi vårda och utveckla elevernas delaktighet i beslut om, och utformningen av, skolgården och de gemensamma utrymmena.

5. Skolans profil och identitet

Att värna om vår profil och identitet är en viktig del i kvalitetsarbetet för oss som enskild skola. Vi har vårt existensberättigande genom att vi kan utveckla och uppehålla en praktik som visar för våra elever – de som nu går i Katarinaskolan och de som vill komma till oss i framtiden – och för oss själva som arbetar i skolan, att vi har våra egna kvaliteter att tillföra till en disparat

skolmarknad. Inga politiker har beslutat om vår existens, och inga organisationer eller företag driver skolan för några andra ändamål än det vi kan bidra med för att främja våra ungdomars mognad, bildning och kunskapsutveckling i vår dagliga verksamhet. Våra främsta tillgångar är berättelsen om våra grundares engagemang och övertygelse, och vår förankring i de humanistisk-kristna grundvärderingarna och de bildnings- och utvecklingsideal som är förknippade med dem (se avsnitt 1). Detta är ett arv vill vi förvalta för framtiden.

Under detta läsår har skolan drabbats av stor sorg, då en av våra grundare, Stephen Coombs, gick bort i december. Stephens inspiration, djupa humanistiska bildning och geniala fantasi i har varit helt avgörande för utformandet av våra traditioner, framför allt avseende musiken och det klassiska bildningsarbetet. Han fattas oss! Styrelsen har beslutat att inrätta ett stipendium till Stephen Coombs minne – Stephani Coombi in memoriam – till en elev i årskurs 9 som visat stora kunskaper och färdigheter i den anda som Stephen skapade under sin tid som studierektor och lärare på Katarinaskolan. Detta stipendium delades ut för första gången i år.

Det viktigaste profilarbetet på Katarinaskolan är det löpande arbetet mot de mål vi har behandlat i avsnitten ovan, framför allt vår strävan efter att alla som kommer till oss ska uppleva en anda av personligt engagemang och ömsesidig respekt. Vi vill därför särskilt betona Katarinaskolan som en mötesplats för individer med olika ursprung, intressen och begåvningar, och understryka att skolan välkomnar elever med olika kulturell bakgrund. Vi vill främja en anda som leder till att alla känner att man har rätt att vara sig själv, och tillerkänner andra samma rätt. Detta vill vi uttrycka redan i det första samtal vi bjuder in varje familj till, innan barnen börjar på Katarinaskolan. Arbetet med Reparativ rättvisa och cirkelsittningar är ett annat uttryck för Katarinaskolans uppfattning om den enskilda personens betydelse.

I Katarinaskolans timplan ges stort utrymme för språkstudier och en betoning av det klassiska bildningsarbetet (se mer om detta i avsnitt 1). De senaste åren har timplanen för grundskolan stramats upp, men vi har utnyttjat det utrymme som finns för lokala val till att behålla tyngdpunkten på ämnena som är centrala för Katarinaskolan, framför allt språkval och humanstudier. Men också kunskapsmålen, i vid förståelse, är centrala. Vår ambition är att var och en av våra elever ska få möjlighet till kunskapsutveckling, bildning och mognad under sin tid hos oss; och att de genom att studera flera språk ska öka sina förutsättningar att kommunicera med andra folk och kulturer. I undervisningen vill vi betona samtal och reflektion, kanske särskilt tydligt i humanstudier och naturvetenskaper men också i övriga ämnen. Vi vill också inspirera våra elever att se att kunskap är något som är värt ansträngning, och att den har ett egenvärde som inte är relaterat till betyg och poäng.

De första åren hade skolan ett eget profilämne, Klassisk språktradition, men den nuvarande skollagen ger tyvärr inte samma utrymme för friskolor som den som gällde när Katarinaskolan startade. De senaste åren har vi prövat andra sätt att ta vara på en del av innehållet i det ämnet, t.ex. genom temainslag med utgångspunkt i olika skolämnen i olika årskurser. Det har fallit väl ut men omfattningen har varit mindre än vad vi har önskat. Däremot har inslaget *Per verba ad astra* (Genom orden mot stjärnorna) i Katarinaskolans veckobrev Laetitia, med notiser om språk och kultur, visat sig livskraftigt. Vi arbetar vidare med frågan hur vi ska kunna tillvarata våra ambitioner med detta kunskapsstoff på ett sätt som är praktiskt hanterbart för både lärare och elever.

Katarinaskolans humanistisk-kristna profil tar sig också uttryck på andra konkreta sätt. Grundarnas idé att ge klasserna och även undervisningssalarna latinska namn och att skapa ett lugnt rum för stillhet och eftertanke, det alltid öppna Katarinarummet, är några sådana exempel. Att eleverna startar veckan tillsammans med en samling där man lär sig att lyssna, både på vuxna och kamrater, och respektera andras framföranden och åsikter, är ett annat. Vid de samlingarna inbjuds man också att delta i bönen Fader vår – eller tänka på något man själv tycker är viktigt. På så sätt knyter vi an till Katarinaskolans ursprungsinspiration samtidigt som vi uttrycker varje persons rätt till tankefrihet, vilket är en grundtanke hos oss. Till vår glädje har vi detta läsår fullt ut kunnat hålla våra klassövergripande samlingar igen, efter att under föregående år tvingats begränsa dem kraftigt på grund av pandemin.

Även skolans återkommande traditioner, som i varierande grad både bidrar till bildningsverksamheten och stärker känslan av samhörighet och gemensam glädje, ser vi som ett led i detta identitetsbyggande. Efter att ha behövt pausa flera av dem under pandemiåren har vi nu kunnat återuppta dem fullt ut. För att de nya eleverna snabbt ska lära känna varandra återkommer varje höst således ett *insparksdisco* för eleverna i de yngsta klasserna, och ett par dagars *lägerskola* för varje klass i början av årskurs 6. Skolans skyddshelgon *Katarina av Alexandria* uppmärksammas i slutet av november, med besök av skolans grundare som berättar om Katarina-legenden. Då sjunger vi också en sång om Katarina som skolans hjältinna, med text (på latin och grekiska!) och musik av Stephen Coombs. Inför Advent bjuder vi in till ett *Adventsfika* i samarbete med föräldrar, med körframträdanden och utställningar av elevarbeten i praktisk-estetiska ämnena – i år med nyordningen att hålla det en eftermiddag på skolgården, med ljus och värmande drycker, i stället för en lördagseftermiddag i skolmatsalen (utställningen av elevarbeten var dock inomhus). *Lucia* firas med ett roligt och stämningsfullt musikdrama med anknytning till helgonlegenden och julmysteriet – vi har några olika versioner, de flesta författade av Stephen Coombs. Vid *julavslutningen*, som alltid hålls i St Lars kyrka, har vi en mycket uppskattad tradition med läsning av julevangeliet; inte bara på svenska utan också enstaka verser på alla de andra språk man befattar sig med i skolan, samt några av de modersmål som finns representerade bland eleverna. Det kan bli bortåt ett femtontal olika språk.

En av vårterminens höjdpunkter är *Karnevalsfesten* med maskerad, dit alla som vill får komma utklädda och delta i dans, lekar och uppträdanden. Den äger som sig bör rum på Fettisdagen innan den västerländska fastan börjar (om den inte liksom detta år infaller under sportlovet, då hålls karnevalen veckan före). Stilla veckans och Påskens teman uppmärksammas i vårt vecko-PM och på annat sätt.

Sommaravslutningen har olika form för årskurs 9 och de yngre årskurserna. Avslutningen för årskurs 9 har fått en delvis ny form med firande samlat till en dag. En festlig måltid för hela årskursen och deras lärare med tal och uppträdanden, presentation och upphängning av klassernas vapensköldar, och ett avskedstårtkalas i klassen har fått bli inramning till den högtidliga avslutningsceremonin på Slottsbiografen. Alla tidigare år har huvudnumret under avslutningsceremonin varit uppläsning av latinska epigram till klasserna, författade av Stephen Coombs, där klassernas olika karaktärer och bidrag till gemenskapen i skolan uttryckts med anknytning till de djur de är uppkallade efter – en tradition som med Stephens bortgång nu har fått sitt slut. För personalen var tomrummet efter detta påfallande, men för årets avgångselever blev det av naturliga skäl inte något som förminskade högtidligheten. Utdelningen av det nyinrättade stipendiet till Stephen Coombs minne bidrog till detta.

Avslutningen för de yngre årskurserna har en enklare form. Den inleds med en gemensam ceremoni i St Lars kyrka och avslutas med en kort samling i klassrummen. Under skolans första tid hade vi också deras avslutningshögtid på Slottsbiografen, men efter önskemål från elever flyttade vi över den till kyrkan som de tyckte gav en högtidligare inramning.

De ämnen som har sin tyngdpunkt i hantverk och konstnärligt skapande har traditionellt en stark ställning i Katarinaskolan. Vi avsätter resurser för att kunna ha lite mindre undervisningsgrupper i dessa ämnen, och skolan har även en särskild plan för hur kulturaktiviteter ska berika elevernas lärande och personliga utveckling. För att möjliggöra detta har vi haft god hjälp av Kulturrådets satsning Skapande skola, som har gett oss värdefulla bidrag sedan flera år tillbaka. Bidragets storlek har minskat och reglerats hårdare men det är fortfarande ett värdefullt tillskott. Vår ambition är att vi i framtiden ska kunna fortsätta att väva in kulturaktiviteter i utbildningen, i den utsträckning de praktiska och ekonomiska omständigheterna medger.

Ett närbesläktat tema som är sprunget ur skolans grundvärderingar kallar vi Kulturmöten. Inom ramen för det temat får eleverna återkommande tillfällen att genom studiebesök, inbjudna gäster och särskilda aktiviteter tillfälle att bekanta sig med kulturyttringar från olika folk och olika delar av världen, och med grupper med olika sätt att utforma sina liv. Detta var inslag som begränsades kraftigt under pandemiåren men vi har i år kunnat återuppliva dem i begränsad omfattning. I planeringen tar vi särskilt fasta på sådant som kan stärka ungdomarnas vilja att förstå och stötta människor som har det svårt.

Medarbetarnas personliga utgångspunkter i förhållande till den humanistisk-kristna inriktningen varierar, men engagemanget för människans värdighet och omsorgen om varje barn har alla gemensamt. Det finns ett grundläggande förtroende för att alla drar åt samma håll i det gemensamma arbetet.

Skolans traditioner och andra särdrag betyder olika mycket för olika elever. Några kanske är en aning likgiltiga, medan andra visar att de uppskattar att gå i en skola som är lite annorlunda. Deras sätt att delta i våra traditioner visar att de uppskattar skolan och sätter värde på dess särart: detta inverkar positivt på deras motivation att klara både sina egna och skolans krav vad gäller inläring och träning. Samtidigt som de får omväxling från det vardagliga arbetet utvidgas deras syn på olika kulturområdets förmåga att förtjusa och att förse livet med mening. Det är inte omöjligt att elevernas respekt för varje människas särart får stöd av det faktum att själva skolan har en särart. Vår ambition är att på så många sätt som möjligt fläta samman det gamla och det nya, det välkända och det främmande, det anspråksfulla och det lättsamma, tradition och förnyelse

Flertalet av våra elever är själva inte utövande kristna och har begränsad erfarenhet av religionsutövning, och den religiösa aspekten på vår profil betyder inte särskilt mycket för dem. Men i samtal med eleverna hör vi ibland att man tycker att de kristna inslagen i skolans traditioner bidrar till skolans karaktär och ger en gemensam grund. Betoningen av varje persons rätt till tankefrihet och respekten för olika livsåskådningar gör att ingen heller känner sig hämmad av detta.

Niornas fokusgrupper var överens om att klassnamnen, mottot, husnamnen, sköldarna och morgonsamlingarna m.m. var roliga och stärkte den personliga känslan. Allt detta är bra! Det är trevligt, roligt, skapar stämning och gör det lättare att känna sig hemma, menade de, och det är fint med sköldarna. Klassrumsnamnen gör det lättare att lära sig hitta, tyckte en grupp ”Bara

plusvärden på detta!” enligt en av grupperna. Det gäller också de kristna inslagen. Ett fåtal av eleverna säger spontant att de ser sig som kristna och känner sig hemma i dem, men de flesta säger att de själva visserligen inte är kristna men tycker att de ger en högtidlig och mysig stämning, inte stör och inte är påträngande, inte skapar press – ”det känns inte så kristet” enligt en elev, som refererade till fördomar från kamrater i andra skolor. Traditionerna upplevs som öppna och eleverna tycker inte att de känns pressande och upplever att det är religionsfrihet i skolan. De kristna inslagen är lärrika och bidrar till att göra skolan speciell tyckte en grupp, och nämnde särskilt julevangelieläsningen på avslutningen. Men en elev tycker att julevangelieläsningen på alla språk är för lång och tjugig, och en elev tycker att det känns konstigt med Fader vår.

Om språken tyckte de lite olika. Språk 4 har bara varit kul enligt en grupp, och det är bra att ha ett betyg till när man söker till gymnasiet. I en grupp sa några att även om man inte hinner lära sig så mycket är det coolt att kunna lite i fler språk, men några andra i samma grupp tyckte att det kan vara svårt att hinna läsa ett språk till utan att blanda ihop dem och tyckte att det hade varit bättre att koncentrera sig på ett.

6. Inför läsåret 2023–2024

Under läsåret 2023–2024 vill vi behålla fokus på våra prioriterade mål:

- Arbetet med värdefrågor är en viktig del i Katarinaskolans profil. Vi kan aldrig ge avkall på strävan att var och en ska känna sig betydelsefull och respekterad i vår skola. För att främja detta vill vi vidareutveckla Amici-gruppens arbete, vilket bland annat innebär att fortsätta värna det reparativa arbetssättet.
- Vi har nu en bra modell för stöd och anpassningar för elever som av olika anledningar har svårt att nå sina studiemål, och vi behöver arbeta vidare för att upprätthålla den. Samtidigt vill vi behålla vårt fokus på inspirerande utmaningar och höga förväntningar för de elever som har lätt för sig och goda förutsättningar att nå höga betyg.
- För ett effektivare arbete med de elever som har störst problematik avseende närvaro, psykisk hälsa och kognitiva förutsättningar att följa skolarbetet, inrättar vi en särskild undervisningsgrupp.
- I analysen av bakgrunden till elevers stress och prestationsoro, som i förlängningen kan leda till problematisk skolfrånvaro, har vi sett att brister i vår skolplattform har varit en del av problemet. Vi har därför sedan en tid sökt bättre alternativ och byter nu skolplattform till Meitner, i hopp om att det ska bli tydligare och enklare för både elever, vårdnadshavare och lärare.
- I samband med bytet av skolplattform lägger vi om vår ordning för utvecklingssamtal och håller dem vid terminsstart i stället för mitt under terminen. På så sätt vill vi få en tydligare ansats inför terminens arbete. Under året ska vi utveckla formerna för mitterminsavstämningar och elevernas självutvärderingar, samt för dialogen mellan undervisande lärare och elev om elevens lärande i ämnet.
- I enlighet med den nya lagen om konfessionella inslag i skolväsendet, kommer vi att ge alla elever och vårdnadshavare skriftlig om skolan, inklusive våra konfessionella inslag, vid det första samtalet innan eleverna börjar hos oss.
- Vi strävar efter att alla elever ska känna sig delaktiga och få utveckla sin förmåga att ta ansvar och utöva inflytande under sin tid hos oss. Därför vill vi vara fortsatt lyhörda för deras synpunkter. Vi vill också stötta elevrådet så att det kan fullgöra sitt uppdrag på ett meningsfullt sätt, och stärka upp deras arbete med tydligare former för återkoppling.

Allt detta kommer att kräva vårt samlade engagemang, så att vi kan utveckla vårt sätt att förverkliga vårt motto: *De veritate laetitia* – ur sanning födes glädje.